

DARBINGAS LIET. VYČIŲ SEIMAS CHICAGOJE

Ar pateks Suezio klausimas į Jungtinių Tautų darbotvarkę?

SALOMEJA NARKELIŪNAITE,
Mūsų specialioji korespondentė JT

JUNGTINĖS TAUTOS. — Nors Suezio kanalo konferencija Londone ir atitraukė pasaulio dėmesį nuo šios tarptautinės organizacijos, bet čia tikima, kad vienai ar kitai tas klausimas dar gali atsirasti šį rudenį susirenkančios Asamblėjos darbotvarkėje.

Jungtinėms tautoms, o ypač jos gen. sekretoriui Dag Hammarskjöldui nepatinka, kad tarp tautinės konferencijos prasiveržia iš po JT sparno. Aiškinama, kad šitai mažina JT prestižą.

Taip, kaip anuo metu Genevoje JT teikė savo patalpas ir technikinį personalą didžiųjų konferencijose, taip ir dabar čia buvo tikėtasi, kad greičiausia JT ir vėl bus paprašytos to paties tarnavimo. Degas tos konferencijos išvakarėse, kai tik buvo pranešta, jog tokia konferencija planuojama, ką tik grįžęs iš savo kelionės po Rytų Europą ir Vid. Rytus, tvirtino, kad JT visada pasirengusi tokioms konferencijoms sudaryti sąlygas.

Kai niekas į JT nesikreipė, o nuvažiavo į Londoną, oficialiai nepasitenkinimo niekas nepareikšė, bet tikimasi, kad Suezio kanalo nacionalizacija ir sutarptautinimas bus diskutuojami čia, kur jau ir taip daug kartų to kanalo vardas buvo minimas. Saugumo Taryba praėjusį pakartotiniai buvo svarstęsi Izraelio skundą prieš Egiptą, jog jis neleidžia jui plaukti žydų laivams. Todėl, jei to kanalo klausimas čia šį rudenį vėl atsirastų, tai jis jau galėtų bent pražiai neigiamai kalbėti apie Egipto diktatoriaus Nasserio užtikrinimus, jog tuo kanalu galės naudotis visi laivai be išimties, nes praktikoje Izraelio laivai tuo kanalu negalėjo naudotis dar ir prieš kanalo nacionalizavimą. Ir JT nieko Egiptui už tai nepadarė.

Dar tuo tarpu nežinia, kas galėtų įnešti Suezio kanalo klausimą į JT darbotvarkę, tačiau manoma, kad greičiausia tai gali padaryti pats Egiptas, ir ne dėl paties kanalo, o dėl britų, prancūzų ir JAV karo laivų, kurie perdaug artį Egiptui plaukioja. Esą, Egiptas galėtų skystis, kad šitai graso jo saugumui ir bendrai taikai Vid. Rytuose. Panašus formulavimas darbotvarkės punktų JT Asamblėjoje yra buvę ir praėjusį kartą.

13 iš 16 turi atstovus

Artėjant rudenii, kada prasidės vienuoliktosios Generalinės Asamblėjos sesija, vis daugiau pernai priimtųjų naujų narių prištato savo delegatus. Iš šešiolikos jų dabar jau trys turi savo atstovus, daugiausia einančius lygiagrečiai ir tų kraštų ambasadorių Washingtono pareigas.

Per vasarą visose patalpose vyko įvairūs perversmai, prisitaikant prie naujos tvarkos, kuri atsirado jau ne šešiasdešimčiai, bet septyniolikai metų. Nors oficialiai teskaitoma septyniolika, bet tikrai, bet trys naujai Saugumo Tarybos rekomenduoti — Sudanas, Marokas ir Tunisas jau laikomi garantuotais, nes netikima, kad atsirastų kokie nors trukdymai jiems gauti Generalinės Asamblėjos pilnates pritarimui.

Publikai daugiau vietos

Tuo tarpu publikai vis gausiau besiveržiant į JT ne tik iš Amerikos, bet ir iš įvairių užsienių, pačioje JT patalpose pas-

"Karšti šuniukai" nuskrido į Londoną

LONDONAS, rugp. 24. — Aštuoni tūkstančiai „karštų šuniukų“ (hotdogs) atgabenta lėktuvu iš Chicago. „Karšti šuniukai“ skirti britų maisto parodai, kuri prasidės rugpjūčio 28 d. „Karšti šuniukai“ bus išdalinami parodos dalyviams. 24,000 svarų „frankfurterių“ į parodą gabenama laivu.

Septynis nuteisė

WUERZBURGAS, Vokietija, rugp. 24. — Jungtinių Amerikos Valstijų karinis teismas nuteisė septynis amerikiečius kareivius, kurie išniekino 15 metų vokiečių liepos 9 d. Teismas posėdį baigė rugpjūčio 23 d. Nusikaltėliams bausmės dydis bus vėliau paskelbtas.

Trumpai iš visur

• **Viceprezidentas Nixonas,** pasakęs kalbą Respublikonų partijos konvencijoje, vėl išvyko pas sergantį tėvą.

• **Frank Marion Howe, 82 m.** amžiaus, gyv. Lakeland, Fla., gražino vairuotojo leidimą miesto valdybai ir pareiškė: „Aš esu per senas vairuoti“.

• **Britų spauda** Londone apskritai šaltokai sutiko prezidento Eisenhowerio ir viceprezidento Nixono nominavimą kandidatams į prezidento ir viceprezidento postus Respublikonų konferencijoje.

• **Gen. Maxwell D. Taylor,** JAV armijos štabo viršininkas, vyksta į Kanadą. Pirmadienį ir antradienį bus Ottawoje.

"God Bless America" skambėjo respublikonų konvencijoje

SAN FRANCISCO, rugp. 24. — Istorinė diena vakar buvo respublikonams: jų partija įžengė į antrąjį šimtmetį ir pabaigė 26-tąją konvenciją. Be to pradėjo rinkiminę kampaniją.

Vakar Respublikonų partijos konvencijos salėje viešpatavo entuziazmas, gyvumas ir šilta nuotaika, kai atvyko prezidentas Eisenhoweris ir viceprezidentas Nixonas. Abu pasakė programines kalbas, kurios daugel kartų buvo pertrauktos plojimais.

Pirmas kalbėjo viceprezidentas Richard Nixonas, 43 metų, respublikonų nominuotas kandidatu į viceprezidento postą. Jis tarė ačiū delegatams už nominavimą, ir net prisiminė pasilptinę „Joe Smith“, kuris buvo nominas „pasodinti“ į viceprezidento kėdę.

Richard Nixono kalba buvo nuoširdi, lengva, patraukli, patikinti savimi ir vedanti Respublikonų partiją į ateitį. Jis nepagailejo šiltų žodžių prezidento Eisenhowerio asmeniui ir jo administracijai.

Prezidentas Eisenhoweris, 65 metų, nominavimą į prezidento postą priėmė nusizeminusiai ir pasitikinčiai pergale lapkričio mėn. Jo kalbos pagrindinė min-

Serga Tėvų Jėzuitų generolas

MUENCHENAS, rugp. 24. — Tėvas Jonas Baptistas Jansens, Jėzuitų ordino generolas, iš Romos nuvyko į Muencheną. Manoma, kad jis kuriam laikui apsisistos kur tarp Bavarijos kalnų, kad galėtų geriau pailsėti.

Skelbiama, kad jo sveikata žymiai pablogėjo ir jis jaučiasi labai pavargęs. Tėvas J. Jansens yra 66 metų amžiaus. Gimęs Belgijoje.

Strėlė žemėlapyje parodo tą apylinkę, kur komunistai nušovė JAV lėktuvą ir 16 vyrų įgulą.

Kipro pagrindžio vadas atmetė britų pasiūlymą

NICOSIA, Kipras, rugp. 24. — Graikų kipriečių pagrindis (EOKA) atmetė britų pasiūlytus pasidavimo sąlygas. Graikai kipriečiai, veikiantys prieš britus, pareiškė, kad jie išbrauks paliaubas, jei Britanija nepradės tartis dėl Kipro ateities rugpjūčio 27 d.

Sovietų Rusija siūlo pilotus

KAIRAS, Egiptas, rugp. 24. — „Al Akhbar“ laikraštis iš Londono praneša, kad Sovietų Rusija pasiūlė Egiptui laivų pilotus Suezio kanale, jei britų ir prancūzų pilotai pasitrauktų iš tarnybos.

Laikraštis pastebi, kad pasiūlymas buvo patiekias Sov. Rusijos užsienio reikalų ministerio Šepilovo ir Egipto prezidento Nasserio atstovo Sabri posėdžio metu Londone.

Stato aerodromą

KABUL, Afghanistanas, rugp. 24. — Afghanistanas stato pirmąjį tarptautinį aerodromą prie Kandaharo.

Trumpiausias oro kelias tarp Europos ir pietryčių Azijos ir Australijos yra skersai Afghanistaną, bet tuo keliu nebuvo galima pasinaudoti, nes nebuvo tarptautinio aerodromo.

• **Lenkų unijoms pasakytas:** jūs negalite streikuoti. Iš Varšuvos gauta žinia, kad Kłosiewicz, lenkų darbo unijų vadas, pareiškė, jog Lenkijos darbininkai neturi teisės streikuoti. Lenkijos unijoje yra 4,700,000 narių.

Suezio kanalo konferencijos delegacija vyksta pas Nasserį

LONDONAS, rugp. 24. — Dvidešimt dviejų valstybių konferencija, kuri svarstė aštuonias dienas Suezio kanalo sutarptautinimo klausimą, nepatiekė praktiško sprendimo, kaip užtikrinti visoms valstybėms ir visiems laikams naudojimąsi Suezio kanalu.

Konferencijos metu išryškėjo du planai: Jungtinių Amerikos Valstijų ir Indijos.

Jungtinės Amerikos Valstijos siūlo sudaryti Suezio kanalui prižiūrėti tarptautinę komisiją, priklausančią Jungtinėms Tautoms. Už šį projektą pasisakė 18 valstybių.

Indija siūlo sudaryti tarptautinę Suezio kanalo tarybą, priklausančią Egiptui. Už šį projektą pasisakė Sovietų Sąjunga, Indonezija ir Ceylonas.

Australijos ministras pirmininkas Robert Menzies greičiausiai skris šios savaitės pabaigoje į Kairą ir pateiks 18 valstybių planą, kurio autoriumi yra Dulles. Menzies vadovaus komitetui, kurį sudaro JAV, Egiptijos, Irano ir Švedijos atstovai. Ispanija palaikys Dulles planą, jei jis bus priimtinas Nasserui, Egipto prezidentui. Jei Dulles planas nebus priimtinas Nasserui, Ispanija pasiūlys savo planą kanalo sutarptautinimui.

• **Trys vyrai pabėgo.** Iš Sioux City, Iowa, kalėjimo pabėgo 3 vyrai.

• **Respublikonų partijos pirmininku** vėl perrinktas Leonard Hall.

Vyčiai turi 41 kuopą ir 11 jaun. kuopų su 2,000 narių

Vakar Chicagoje prasidėjo 43 Lietuvos Vyčių seimas. Šv. Petro bažnyčioje 8:30 val. kun. Jonas Zoromskis (Boston) atlikė pamaldas. Pamokslą pasakė L. Vyčių organizacijos centro dvasios vadas kun. Albertas Kontautas (Boston). 10 val. Sherman viešbutyje pradėti posėdžiai JAV, Lietuvos ir L. Vyčių himnais, kuriuos giedoję visi dalyviai.

Oficialiai seimą atidarė seimo rengimo komiteto pirmininkas Jonas Jesulaitis (Chicago). Sveikino L. Vyčių Chicago apskrities pirmininkas J. Jonikas, Lietuvos konsulas dr. P. Dauzvardis, prel. Ign. Albavičius, kun. P. Činikas, MIC.

Seimo prezidiuman išrinkti: pirm. V. Činikas (Pittsburgh), vicepirmininkai: L. Valiukas (California) ir Albinas Onaitis (Pittsburgh); sekretorės: Laura Juciūtė (California) ir Diana Shatis (Boston). Sudarytos mandatu, rezoliucijų ir sveikinimų komisijos. Centro valdybos pirmininkas A. Vasiliauskas patiekė savo raportą, džiaugdamasis gražia Vyčių veikla.

Po pietų vyko posėdžiai sekcijomis: 1) Lietuvių reikalų komisijos posėdžiui vadovavo kun. J. Jutkevičius (Worcester), 2) Kultūros — vadovavo Jokūbas J. Stukas (Newark, N. J.), 3) Dvasinės programos — kun. Konstantas; šiame posėdyje kalbėjo vysk. V. Brizgys, 4) Narių vajeus pirmininku — Juozas Sakavičius (New Jersey), 5) Seniorų — Juozas Sadauskas (Cleveland), 6) Jaunamiečių organizavimo — Ed. Daniels (Worcester).

Seime dalyvauja 200 atstovų ir daug svečių, suvažiavę nuo Atlanto iki Pacifiko. Kalifornijos delegatai dalina rožes ir agituoja, kad 1957 m. L. Vyčių seimas būtų Los Angeles mieste ir tam turi savo gubernatoriaus ir mero kvietimus.

Vyčiai turi 41 kuopą ir vienuolika jaunamiečių kuopų su apie 2,000 narių.

Sučiuptas kūdikio pagrobėjas

MINEOLA, N. Y., rugp. 24. — Angelo Lamarca, 31 metų amžiaus, taksis vairuotojas, buvo areštuotas vakar ir policija pareiškė, jog jis prisipažino pagrobęs vieno mėnesio amžiaus Peter Weinberger ir jį slėpęs miške prie Long Island road. Grobikas kūdikį nužudė.

Angelo J. Lamarca, dviejų vaikų tėvas, Mr. ir Mrs. Morris Weinberger kūdikį pagrobė norėdamas iš jų gauti \$2,000.

Grobikui gresia mirties bausmė už pagrobimą kūdikio pagal New York valstybės įstatymą.

Angelo J. Lamarca kūdikį pagrobė liepos 5 dieną.

Kalendorius

Rugpjūčio 25 d.: šv. Liudvikas; lietuviški: Gilius ir Liudytė.

Rugpjūčio 26 d.: šv. Zefirinas; lietuviški: Gailutis ir Šilka.

Oras Chicagoje

Saulė teka 6:08, leidžiasi 7:38. Oro būras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse rytoj apsiniauks ir šilčiau.

VĒLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Britanija numes dvi ar keturias vandenilio bombas išbandymui 1957 m. pavasarį Christmas saloje, Pacifike.

— Sirijos gynybos ministras Abdal Hasib Raslan pranešė, kad formuojama jungtinė Sirijos ir Jordano karinė vadovybė.

— Prancūzija vėl siūnia karinius sustiprinimus į Vidurio Rytus.

— Izraelio armija vakar pranešė, kad Gazos ruožo pasienyje įvyko susisaujimas tarp Izraelio ir Egipto kareivių.

— Egipto prezidentas Nasseris vakar dar nebuvo apsisprendęs, ar jis priims Suezio kanalo konferencijos delegaciją.

— Burmos armija tebetęsia kovas su sukilėliais.

— [sovietų rankas yra patekę 45 vokiečiai kontroliuojamų raketų ekspertai ir kiti mokslininkai.

JAV P4M-1 Martin Mercator lėktuvas, kurį komunistai nušovė 32 mylios nuo kom. Kinijos pakrantės ir 160 mylių šiaurėje nuo Formosos.

ŠIAULIAI KOVOJA SU VILNIUMI...

ISPŪDŽIAI IS VASAROS STOVYKLOS

Pačiam vidurvasaryj, kada ir Michigano saulė karščiausia ir Paw Paw ežero vanduo maloniausias, tėvai jėzuitai jau kelti metai kaip prie Watervliet, Mich., ruošia berniukams vasaros stovyklą. Jų tikslas — suteikti galimybę, kiek galimybės leidžia, pačias geriausias sąlygas vasaros atostogų poilsiui lietuviškoje ir katalikiškoje atmosferoje, kur lietuviškai galėtų atsigauti ir sustiprinti tiek kūną, tiek dvasią. Ilgametės šios stovyklos organizatoriaus bei jaunimo auklėtojo tėv. J. Borevičiaus, S. J., patirtis bei sugebėjimai leido išvystyti vitą eilę gerų metodų šiam tikslui atsiekti.

Draugiškų varžybų įkarštys

Vsai stovyklai labai gražų atspalvį suteikė pliusų-minusų sistema. Stovyklautojai buvo pasiskirstyti į būrelius, Lietuvos miestų vardais pavadintus. Šie kasdien rugtyniavo garbės būrelio vietą laimėti ir jo privilegijomis pasinaudoti. Kiekvienas būrelio narys savo geru darbu galėjo pliusą pelnyti, jo blogu — minusą užsitaurnauti. Na ir varžėsi šiauliai su vilniumi, Kaunas su Klapėda, Gardino didieji su Alytaus mažaisiais. Kad Vilniaus būrelis laimėjo daugiausia (net 11) kartų garbės vietą, tai gal dėl to, kad jo nariai nenorėjo Lietuvos sostinės vardui gėdos padaryti, o, be to, jis buvo vadovaujamas sumanuso ir ryžtingo J. Kazlauskio. Tik trečiąją stovyklavimo savaitę Gardino "milžinai" ir stovyklos pabaigoje Alytaus "nykštukai" bei šiauliai ne kartą Lietuvos vėliavėlę buvo iš Vilniaus atėmę.

Sielą stiprinant

Penkis kartus į savaitę susiburdavome trumpiems pusvalandiniams pasnėkesiams apie tikėjimo tiesas, Lietuvos istoriją, geografiją bei gimtąją kalbą. Moksliausias berniukas iš vyresniųjų tarpo pasirodė A. Mikalajūnas, geriausiai parašęs lietuvių k. rašinį, ir egzaminuose geriausiai žinojęs Lietuvos istoriją bei geografiją. Antrą vietą lietuvių kalboje laimėjo R. Grigaitis, o Lietuvos istorijos — geografijos žinojime — R. Stankevičius ir A. Mikalajūnas. Jau nesniųjų berniukų gražaus lietuviško skaitymo varžybose pirmą vietą laimėjo R. Karosas. Tris kartus savaitėje išklaudydavome šv. Mišias su turiningu pamokslėliu. Stovykloje veikė religinis būrelis, kuriame būresiai savanoriai, norį intensyviau ugdyti krikščionišką asmenybę.

Prie liepsnojančio laužo

Laužas visiems buvo pati didžiausia pramoga. Kai visą apgaubdavo paslaptinga vakaro prieblanda ir suspindėdavo dangus žvaigždutės aplink laužą susėdusius rįsdavo bedrai jūntama giedri nuotaika. Tada mes visi, ir patys mažiausi "pipirai" ir "vyrai" su pirmais prasiklančiais ūsai, norėdavome parodyti ką tik mokam: šokti, vaidinti ir dainuoti. Akordeonui pritariant, išdainavom visas išmoktas lietuviškas dainas, sušokdavom "Tėvas parvažio" ir "Išėjo tėvelis į mišką", suvaidindavom ir apie Senjį Basmegenį ir apie Meškiuką Rudnosiuoką. O kai jau mes parodydavome siską, ką mokame nieko nebūdavo meliau tada, kaip, žiūrint į žėruojančias laužo žarijas, klausytis tėvo Tamo šaičio pasakos. Tokie margi, laužo liepsnų nušviesti, buvo mūsų trečiadienių vakarai. Bet dar labiau laukdavome subatvakarių. Jie mums atnešdavo kitą pramogą, mūsų pačių suvaidintą turiningos minties vaidinimą. Pirmąjį šeštadienį mus

aplankė Kunigaikštis Kestutis ir tada savo akimis išvydome visą jo sūnaus narsiojo Vytauto gyvenimą: jo priesaiką prie Kauno pilies, aršią žalgių kovą, Lucko suvažiavimą, ...Vytauto mirtį. Antrąjį šeštadienį pro mūsų akis praslinko Aušros Vartų istorija. Trečias vaidinimas "Kenčiančios Tėvynės Didvyriai" mūsų mintis ir vaizduotę nukėlė į toli paliktą tėvynę, kur ten tikrovėje tebėra tokių ryžtingų berniukų kaip Jonukas, tokių pasiaukojančių kunigų kaip kun. Balsaitis, tokių veiklių ir narsių partizanų kaip Viktoras. Šiais metais visam katalikiškam pasauliui minint keturių šimtų metų šv. Ignaco, Jėzuitų Ordino įsteigėjo, mirties sukaktį, ketvirtą sekmadienį išvakarėse suvaidinome šio didvyriško kario ir dvasios riterio gyvenimą. Gi paskutiniame subatvakaryje siela ir kūnas įsi-jungėme į lietuviškų vestuvių papročius: piršlybas, atsisveikinimą su jaunąja, tėvų palaiminimą, šliūbą, šokius, na ir "piršlio pakorimą".

Su laurų vainikais

Prie šeštadienių laužų tėvelių ir kitų svečių akivaizdoje pasižymėjusieji geru elgesiu, pagelbingumu ir laimėjimais moksle, mene bei sporte būdavo apdovanojami diplomais ir kitomis premijomis. Už gražų elgesį buvo diplomuoti: K. Salučka, R. Stankevičius, F. Valinskas, V. Kazlauskas ir A. Anuškevičius; už sportišką laikyseną — P. Grigaitis; už nuolatinę giedrą nuotaiką — M. Praskaila; už paslaugumą — J. Praskaila, A. Valaitis, A. Mikalajūnas ir V. Vasilajūnas.

Sporto aikštėje

Sportas ir ir žaidimai judino ir miklino mūsų jaunatvišką kraują ir raumenis. Buvo pravaista visa eilė pirmenybių. Grupeste visose žaidimuose pergale atnešdavo bendro tikslo bendrom jėgoms darnus siekimas. To daugiausia kaip tik ir turėjo "Žalgirio" komanda, laimėjusi ir tinklinio ir krepšinio varžybas. Pavieniuose turnyruose pergala lemdavo asmenišką prityrimą. Stalo teniso (vyresniųjų berniukų) pirmenybės I vietą laimėjo R. Stankevičius, II vietą — A. Mikalajūnas; jaunesniųjų berniukų I v. — P. Grigaitis ir II v. — G. Puniška. Šaudymo meisteris tapo E. Grigaitis. Plaukimo varžybose pasižymėjo A. Radvila, P. Grigaitis ir V. Zemaitis.

Stovyklautojai, gerai pasitreniravę, nutarė savo laimę išbandyti prieš savo auklėtojus. Pradžioje daug entuziastiškų vilčių turėjo, tačiau jiems teko pasiduoti prieš labiau prityrusius "senius". Stovyklos vadovybė nugalėjo savo auklėtinis krepšinio aikštėje 60:32 (24:18) ir prie ping-pongo stalo 3:2.

VAIKO GROBIKAS

Angelo Marca, Long Island, N.Y. yra sumtas Weinberger 33 d. amžiaus vaiko grobikas ir žudikas. (INS)

DU IS ŽUVUSIŲJŲ

Kinijos komunistų nušauto JAV (kairė) iš Los Angeles ir Lt. Fr. A. Flood, Chevy Chase, Md., yra tarp 16 kitų žuvusių įgulos narių.

lėktuvo įgulos nariai: D. Sprinkle (kairė) iš Los Angeles ir Lt. Fr. A. Flood, Chevy Chase, Md., yra tarp 16 kitų žuvusių įgulos narių. (INS)

Meno tarnyboje

Randbarbių metu daug kruopščių darbininkų praktikavo, daug skiedrų pridrožinėjo, daug molio suminkė, daug dažų ant balto popierio paliejo. Bet ir parodėlė mirguliavo eksponatų įvairumu: šautuvai, skydai, puodai, laivai, tankai, drambiai, lėktuvai, priešistoriniai žvėrys... Gi mažųjų tarpe buvo pastebėtas aiškus palinkimas į modernųjį meną. Ne vieną eksponatą stebėdami svečiai niekaip negalėjo suprasti, kas tai per daiktas, ir likdavo tik viena išeitis klausyti paties menininko, kaip tai dažnai atsitinka moderniajame mene.

Pačias meniškausias kūrinius buvo pripažinti: "R. Grigaitis laivas ir skydas, S. Stankevičius ir A. Mikalajūno piešiniai bei A. Valaitio molio statulėlės.

Prie stovyklos valro

stovėjo tėv. J. Borevičius, S. J., davęs stovyklai tikslą, kryptį, gaires ir metodus. Su juo nuolat bendradarbiavo: tėv. A. Tamošaitis, S. J., stovyklos vadovo pavaduotojas ir kapelionas; klr. G. Kijauskas, S. J., geras gamtos išvaizda labai panaši į Lietuvos.

Kennebunk stovykloj

Apie šimtas vaikų stovyklavosi šiuo metų Tėvų Pranciškonų vedamojo stovykloj Kennebunkport, Maine, nuo liepos 7 iki rugpjūčio 5 d. Jau septinti metai, kai įvairaus amžiaus vaikai iš didmiesčių susirenka į stovyklą prie vienuolyno praleisti mėnesį poilsio, pramogų ir užsiėmimų.

Kennebunkport yra apie pusantro tūkstančio žmonių miestelis netoli jūros, pastatytas upės pakrantėse. Prie stovyklos yra plati, žalia pieva žaisti, gražūs miškai slapstyti ir bangauta jūra maudytis. Klimatas ir bendra gamtos išvaizda labai panaši į Lietuvos.

Tėvas Liudvikas Vėželis, CFM, buvo stovyklos viršininkas, o jo padėjėjai — klierikai Juozapas Bacevičius, Augustinas Simanavičius, Antanas Kvederis, OFM, ir Antanas Saulaitis, jr. Sporto vadovo pareigas ėjo V. Kleiza.

Šiais metais buvome suskirstyti į keturias skiltis — Gedimino Stulpų, Vyties, Vyties Kryžiaus ir Geležinio Vilko. Susidarė dvi didelės ir dvi mažesnės grupės. Skiltys per visą stovyklavimo laiką varžėsi tvarkingumo, švarumo, sporto ir kitose varžybose.

Skiltis, kuri tvarkingiausiai bei švariausiai ir lietuviškai kalbėdama pavalgė, laimėjo ir ant savo stalo pasistatė (rispalvę) laimėtojų ženklą. Daugiausia laimėjo Vyties Kryžiaus skiltis.

Paskaitas skaitė T. Jonas Dymburys, T. Liudvikas, T. Augustinas, Paulius Jurkus, dr. Vilimas, V. Kleiza ir kiti.

Laisvalaikio pastatėm bokštą iš surištų karčių (virš 15 pėdų aukščio) ir įkėlėm apie 100 svarų varpą, kuriuo skambindavom Viešpaties angelą tris kartus

bei religinio būrelio instruktorius; klr. G. Sabaitis, S. J., Lietuvos istorijos - geografijos ir sporto instruktorius bei sveikatos prižiūrėtojas; ir klr. K. Triumakas, S. J., laužų vadovas, lietuvių kalbos ir rankdarbių instruktorius. Stovyklautojų sveikatingumu rūpinosi malonus lietuvių bičiulis dr. Conway.

Kad stovyklautojams neprietrktų sportuoti, bėgioti, maudytis ir žaisti, kruopšti ir rūpinga stovyklos šeimininkė p. B. Kazlauskienė, taktininkaujant G. Musteikytei ir N. Lipėiutei, išstas valandas virė, kepė, valgydino...

Pasidžiaugę stovyklos malonumais, atsisveikinę ir kūną ir dvasią, nešini vienu kitu diplomu, vienu kitu ežero sugautu vėžiuku, viena kita galvoj užsiėmė lietuvių tautiškumą. Programos dalį salę užbaigė malda kun. kleb. A. Degutis ir visi dalyviai Lietuvos himnu.

Didžiojo Lakewood sodo vidury šiemet buvo pirmą sykį įrengtas Lietuvių kioskas. Čia plevėsavo lietuviškos spalvos, lietuviškas Vytis ir Marijos skulptūra ir daug lietuviškų audinių, nerinių, knygų ir kt. Tūkstančiai dalyvių klausinėjo apie Lietuvą ir kenčiančius lietuvius. Paėmė akis ir lietuviški tautodailės dirbiniai, lietuviškos knygos ir kt. Ne tik senieji, bet ir jaunieji skaitė Lietuvos žemėlapius, įžieškojo savo tėvų ar senelių vietų, susipažino su Lietuvos praeitimi, norėjo įsigyti Lietuvos istorijos ir kt. knygų. Čia buvo pavaizduotas pavergtųjų tautų gyvenimas. Atrodė, kad

Lakewood Park, Pa.

42-ji Lietuvių diena

Šioj anglų kasyklų apylinkėje L. diena praėjo labai sėkmingai. Graži rugpjūčio 15 Žolinių diena sutraukė tūkstančius lietuvių. Visi atvykusius sutiko lietuvių, Wilkes iš Shenandoah, Pa, ir pasveikino bei apdovanojo Lietuvių rienos ženkleliu.

Programą pradėjo judrusis ir Lietuvių dienos pirmininkas kun. Leonas Pečiukevičius, kuris visus atsilankiusius pasveikino. Kun. išaiškino L. dienos prasmę, perdavė angliškai lietuvių kalbėtojų mintis ir perskaitė protesto rezoliuciją prieš Lietuvos okupantus. Programai vadovavo vietinės radijo stoties pranešėjas Edvardas Romanas. Kun. dr. K. Batutis sukalbėjo gražią atidarymo malda.

Lietuviškų dainelių ir tautinių šokių programos dalį atliko jaunieji šv. Juozapo parapijos, Mahanoy City, Pa., moksleiviai. Jų mokytoja Rožė Koncevičiūtė pareiškė, kad jaunieji mielai mokosi lietuviškų dainų ir šokių, kad tik būtų kas juos moko. Dau guma mergaičių dėvėjo lietuvių taut. drabužius kas dar labiau patraukė visų akis ir todėl taip mieliai visi gerėjo programa.

Kalbėtojas dr. J. Kajeckas, iš Washington, D. C., savo kalboje giliai ir jautriai pavaizdavo Lietuvos ir lietuvių kančias.

Buvęs beisbolo garsenybė Ed. Waitkus tik trumpai pasidalino savo mintimis su klausytojais. Amerikos Balso atstovai užrašė visą programą į juosteles, kad vėliau perduotų lietuviams Lietuvoj ir visame pasaulyje. Programos dalį salę užbaigė malda kun. kleb. A. Degutis ir visi dalyviai Lietuvos himnu.

Didžiojo Lakewood sodo vidury šiemet buvo pirmą sykį įrengtas Lietuvių kioskas. Čia plevėsavo lietuviškos spalvos, lietuviškas Vytis ir Marijos skulptūra ir daug lietuviškų audinių, nerinių, knygų ir kt. Tūkstančiai dalyvių klausinėjo apie Lietuvą ir kenčiančius lietuvius. Paėmė akis ir lietuviški tautodailės dirbiniai, lietuviškos knygos ir kt. Ne tik senieji, bet ir jaunieji skaitė Lietuvos žemėlapius, įžieškojo savo tėvų ar senelių vietų, susipažino su Lietuvos praeitimi, norėjo įsigyti Lietuvos istorijos ir kt. knygų. Čia buvo pavaizduotas pavergtųjų tautų gyvenimas. Atrodė, kad

PAJIESKOJIMAS

Jieškomas ANTANAS PIELIS, i Ameriką atvykęs 1930 ar 1931 m. ir apsigyvenęs Chicagoje. Jieško Juozas Pielis, gyvenęs Panevėžyje, Liet. Yra laiškas iš Lietuvos. Jis pats arba apie jį žinantieji prašomi atsiųsti šio adresu: Juozas Tumša, 2798 Roosevelt, Detroit 16, Mich.

Sveikinimų Kortelės visoms progoms!

10 Puikių spalvotų kortelių lietuviškai vaizduojančių 4 metų dalis \$1.00

Pagerbkite savo brangiausius meniškų sveikinimų. Užsakykite dabar, siųsdami \$1 adresu:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

Jei turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkiu skelbimų skyriuje. Skelbimą galite perduoti telefonu: Virginia 7-6640.

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

lietuviškas stalas atliko didelį ir svarbų uždavinį.

Lietuvių dienų dalyvavo tūkstančiai žmonių. Visos apylinkės kunigai rengėjai, daug svečių iš tolimų vietovių, kurie kasmet čia susirenka ir susitinka. Nemaža buvo iš Philadelphia, Wilkes-Barre, Scranton ir kitų vietų.

Lietuvių dienos pirmininkas, kun. L. Pečiukevičius išleido programos knygą, kurį atneš nemažą pelną lietuviams seselėms, nes visas pelnas skiriamas jų naudai. Todėl pelytai po tokio sunkaus darbo pirmininkas išvyko porai savačių poilsio. Komitetas ir visi dalyviai dėkingi uoliam pirmininkui.

Pittsburgh, Pa.

Visi j Lietuvių Kambario gegužinė

Rugsėjo 16 d. Lietuvių ūkyje (Lithuanian Country Club), Route 51, Clairton, Pa., įvyks didžioji Lietuvių Kambario gegužinė. Bus įvairi programa: 3 val. svečių sutikimas, meninė dalis, užkandžiai ir gėrimai. Gros geras orkestras. Šiemet bus itin graži ir reta programa, be to — įvairūs laimėjimai. Kadangi Lietuvių dieną, kuri buvo West View parke, lietus ir audra prigrėbė, tad šioje gegužinėje bus ir Lietuvių dienos dalis programos parodyta. Bus laimėjimai bei premijos. Šokių pasokas tautinių šokių grupė. Be to programoje pasirodys ir mūsų "Pupų dėdė" Vytautas Jucevičius, kuris savo kumelėmis, priardamas aktorėnų, visus prijuokins. Lietuvių Kambario komitetas maloniai laukia ir kviečia visus lietuvius dalyvauti šioje gegužinėje, kuri įvyks vienoj gražiausių vietų visoj Pittsburgho apylinkėj, nes čia dabar yra patogumai nevien dideliems, bet ir jauniems, kuriems yra įtaisyti visoki sporto įrankiai. Pažymė-

tina, kad šios gegužinės pelnas skiriamas Lietuvių Kambariui, kuris yra Pittsburgho universitete. Fr. Žilionis

Marijos apsišėikimų Fatimoje
1917 metais aprašymas
128 pusl. Kaina \$1.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

'DRAUGAS'
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

KOERTING
— TAI —
NEPAPRASTO SKAMBIMO 1957 M.
VOKISKI RADIO APARATAI

— 5 —
GARSINTUVAI
31 DERINIMO GRANDINĖS
VISOS BANGOS
Šie aparatai laimėjo du aukštinius
medalius Paryžiaus tarptautinėse parodose.
Nepalyginamai pigūs, be konkurencijos — priemami visiems.
Reikia pamatyti — norint įsitikinti.

DAINA TELEVISION
sales - service

Sav. Inž. A. SEMENAS
3321 S. Halsted — Claffside 4-5665

DIENRASTIS "DRAUGAS" SKELBIA

Š E Š T Ą

ROMANO KONKURSA

Skiriama tūkstantis (\$1,000.00) dolerių premija

1. Dienraštis "Draugas" talkininkaujant "Draugo" Bendradarbių Klubui, skelbia naują lietuviško romano konkursą. Pasakytinė data konkursui skiriama romano rankraščiui įteikti — 1956 m. lapkričio 1 diena.

2. Geriausia romanui skiriama premija — tūkstantis dol.

3. Jury komisiją sudaro: Aldona Augustinavičienė, Petras Balčiūnas, Viktoras Mariūnas, kun. Alfa Sušinskas ir Mykolas Venclauskas.

4. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Romanas turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip apie 200 romano formato puslapių.

5. Kūrinis siųsti adresu: Romano Konkurso Komisija, "Draugas", 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

6. Sprendimo bešališkumui patikrinti autorai turi pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame uždarame voke pažymėti savo tikrąjį pavardę ir adresą, ten pat įrašant romano antraštę ir pasirinktą slapyvardį.

7. Tūkstančio dolerių premiją gavęs autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teises perleidžia "Draugui", įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu. Jei knyga duotų pelno, jis yra skiriamas romano premijos fondui. Premijos nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

Isiigykite originalų mąstymo lobyną dabar!

Kun. Dr. J. Vaitkevičius, MIO
GYVOJI DVASIA
KETURI TOMAI
Mąstymai kiekvienai metų dienai
Kietai įristi, viso 2299 pusl.
Kalbą žiūrėjo poetas Jonas Aistis

Religinė Enciklopedija Lietuvių Kalba
Imant kartu visus 4 tomus kainuoja tik 16 dol. Atskiros knygos kaina 5 dol. Užsakymus siųskite:
"DRAUGAS", 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

MŪSŲ JAUNIMAS

Beposėdžiaujant Lietuvos Vyčių organizacijos atstovams Chicagoje, vėta pagvildinti lietuvių jaunimo organizavimo ir jo palaikymo klausimą, apie kurį šį tą jau rašėme vakar dienos laidoje.

Visais laikais buvo ir dabar yra sakoma, kad jaunimas yra ateitis. Tas posakis dažnai yra kartojamas, nes jis yra labai teisingas. Nors jis yra taip aiškus, kaip diena, tačiau primintinas kiekviena proga.

Šiandieninis jaunimas ryt pails visą gyvenimą į savo rankas. Iš jo tarpo išaugs valstybių vadai, kultūros puoselėtojai, mokytojai, visuomenininkai, įvairių profesijų žmonės ir visų gyvenimo sričių vairuotojai. Šiandieninis jaunimas tą gyvenimą pails vairuoti, ar mes juo šiuo metu rūpinamės, ar ne. Ir todėl yra teisingas ir kitas su tuo susijęs posakis: koks jaunimas, tokia ir ateitis. Ir tą posakį reikia taip pat dažnai kartoti.

Relingingi tėvai, norėdami, kad ir jų vaikai tokiais išaugtų, rūpinasi, kad ir šeimos židinyje ta kryptimi eitų jų auklėjimas, tuo tikslu juos ir į katalikišką mokyklą leidžia. Tą patį galima pasakyti ir apie katalikų visuomenę. Norėdami, kad katalikų visuomeninė veikla, jos organizacijos ir draugijos nepasibaigtų su dabartine karta, ji viską daro, kad tai veikla būtų perduota nauji vadai iš jaunimo tarpo, kad visas jaunimas į katalikišką veiklą būtų patrauktas. Todėl visuomenė rūpinasi katalikiškųjų mokyklų steigimu, jas palaiko, joms didžiausių lėšų nesigaili.

Kaip yra su mūsų jaunimu? Vakar rašėme, kad veik vienintelė Amerikos lietuvių centrinė organizacija (neskaitant tremtinių jaunimo organizacijų) yra Lietuvos Vyčiai. Taip pat vakar pastebėjome, kad šiuo metu toji organizacija, savo laiku buvusi ir gausi, ir veikli, taip pat turtinga savo praities darbais, kairuriose vietovėse jau visai neveikia. Neveikia net ten, kur prieš kiek laiko atrodė, kad be vyčių iš viso būtų negalima apsieiti. Jie buvo beveik viso visuomeninio gyvenimo judintojai, visų kilniųjų idėjų puoselėtojai.

Jei kairurios Lietuvos Vyčių organizacijos šakos ir šakelės nuvyto, tai senesniųjų kaltė. Jie to lyg ir norėjo. Bet tai buvo didelė klaida, didelis neapsižiūrėjimas. Daugelis tų neapdairių jau dabar mato, kas vyksta mūsų visuomenėje: jos veikla smulkėja, jai ir paskiroms organizacijoms jau trūksta ne tik vadų, bet ir narių. Šiandien jau reta organizacija nesiskundžia mažėjančių narių skaičiumi.

Daugelis tėvų savo pareigas reikinių auklėjimo atžvilgiu puikiai atliko. Tas pareigas gerai atliko ir lietuvių katalikų mokykla. Ir šiandien negalima būtų pasakyti, kad mes neturime jaunimo. Iš tėvų ir mokyklų globos yra išėję dešimtys tūkstančių jaunuolių. Bet deja tik labai mažą naują mės tepažėgėme įtraukti į lietuvių visuomeninį gyvenimą. Ko nors trūko, kas nors gal trukdė, o gal mes visi būsimie neatlikę savo pareigų visai pilnuma. Gal? Kaltinkime, ką norime, bet tai yra faktas.

Nepaisant esančios padėties, mes vis dėlto nesame linkę nurašyti Amerikos lietuvių jaunimą, kaip jau visai dingusį mūsų tautai. Jis yra sveikas religinių atžvilgiu ir dar nevisai beausmis savo tėvų kilmei. Reikia tik prie jo eiti, eiti ne bet kaip, bet planingai, nesant jam lietuvišką šilumą, keliant jame tautinės pareigos jausmą. Tai yra mūsų visų reikalas. Bet mes manome, kad šiuo atveju daugiausia galės padaryti Lietuvos Vyčiai, nes šiam tikslui jie yra įsteigti, jie turi geresnį priėjimą. Todėl visi — ir tėvai, ir mokyklos, ir spauda, ir visuomenės vadai — jiems turi visu kuo talkininkauti. Šis Lietuvos Vyčių seimas ypatingu būdu turėtų apeliuoti į dvasišką, nuosirdžiai prašant padėti lietuvių katalikų jaunimui organizuoti ir auklėti, kad mūsų organizacijos, mūsų spauda ir lietuvių tauta galėtų juo remtis planuodama savo laisvą ir nepriklausomą ateitį.

Rimties valandėlei

Tradicijos ir mandagumas

VYSK. V. BRIZGYS

Esame dabarties žmonės. Praeities kartos yra kapinynuose. Kapinynuose tačiau yra jų kūnai, o visą savo dvasios kūrybą jie paliko gyvenančioms po jų kartoms. Ta jų kūryba yra ne tik civilizacija siaura to žodžio prasme, ne tik menas, literatūra, mokslinis palikimas, bet ir jų paveldėtos, toliau kurtos ir mums paliktos tradicijos bei papročiai. Jų yra daug. Kiekviena tauta turi jų savų, gražių, vertingų. Daug jų yra jau tarp tautinėmis vertybėmis. Prie tradicijų priklauso ir žmonių bendravimo būdas, kurį vadiname etiketu, arba mandagumo taisyklėmis.

Ne taip labai seniai tų mandagumo arba žmonių bendravimo formų buvo labai ir visuotiniai paima. Integritetų, ir kokia nors žymesne praeitimi šioje to buvo paima ir reikalaujama smulkmeniškai. Elgesio su žmonėmis būdas dar mūsų laikais buvo mokyklos pamokų len telėje ir dabar daug kur yra. Jis buvo kunigų seminarijų auklėjimo programos dalis. Tie dalykai buvo ne kada prieš Prancūzų Revoliuciją, o mūsų laikais. Netoli mūsų vaikystės, kada ir paprastas kaimo vaikelis kokių nors reikalų tėvų siunčiamas pas gimines ar kaimynus, tokius pat

taurus kaimiečius, kaip daugelio mūsų gimtosios šeimos, visada būdavo pamokomas, kaip susitikti, ką ir kaip iš eilės pasveikinti, kaip atsiveikinti, kaip pasveikinti žmogų dirbantį netoli kelio ir t.t.

Nežinia kieno paleistas plinta pasaulyje sofizmas "nemodernu". Būti pagarbiu tėvui ir motinai nemodernu; mokėti žmogui su žmogumi mandagiai susitikti ir apsieiti nemodernu; jau niems būti pagarbiais su vyresniais nemodernu. Pamažu modernu tampa tik tai, ką jaunam žmogui padėtuja ūpas ar net kapryzas. Tokio atmosferoje, ypatingai miestuose, pradeda kurtis žmonių karta, kurios elgesys teikia įspūdį, tarsi tie jauni žmonės šiandien kur tai miško glūdomo iš medžio iškrito, pirmą kartą susitinka su panašų žmogų ir pirmą kartą sutinka reikalą žmogui su žmogum apsieiti.

Pagarba tėvams, vyresniesiems ir bendrai žmogui yra ir prigimtas ir pozityvus Dievo įstatymas. Ką šalia to sukūrė žmogaus protas, širdis, estetika pat jumas tų įstatymų pildymą išreiškia viršinių būdų, tai nėra bevertis ir pasenęs dalykas. Tai yra žmonių kultūros dalis. Lai kas atneša naujų meno ir lite-

NEUŽTENKA VIEN ŽODŽIŲ...

P. V. RAULINAITIS, Los Angeles, Calif.

JAV Nepriklausomybės Deklaracija

1776 m. liepos 4 d. trylikos Šiaurės Amerikos kolonijų atstovai savo Kongrese vienbalsiai nutarė paskelbti nepriklausomybę ir priėmė atitinkamą deklaraciją (Declaration of Independence), kurios tekste mes randame, kad "visi žmonės yra suverti lygūs, kad jų Kūrėjas jiems suteikė tam tikras neatimamas teises, tarp kurių yra: gyvybė, laisvė ir laimės siekimas".

Nepriklausomybės Deklaracijos principais paremtos Jungtinės Amerikos Valstijos per 180 metų išaugo į didžiulę galingą sąjungą, kuri dabar pirmąją laisvajam pasauliui. Jungtinių Amerikos Valstijų sąjunga savo pergales kelia nuėjo tik dėka jos gyventojų sutelkto darbo, pasiūlymų ir gausių aukų ko voje už laisvę. Pasiryžimas pergalėi, darbai ir žygiai nugalėjo visas kliūtis ir išaugino šį didžiulį kraštą.

1789 metais Prancūzijos revoliucijos veikėjai paskelbė Žmogaus ir Piliečio Teisių Deklaraciją, kurios kilnis žmogaus teisių ir laisvių idėjos eina nuolatines pažangos keliu, tai laimėdamos ir įsitvirtindamos atskirų tautų ir valstybių tarpe, tai sulaukdamos persekiojimo ir paniekos. Bet šis senoji Europoje įžiebtas revoliucinis judėjimas nedingo. Pirmiausia Prancūzija pradėjo jo stiprinimą įvesdama pas save demokratine valstybės organizaciją, paskui kitos tautos ją pasekė ir net buvo pasiekę jungtinę Lietuvos ir Lenkijos Respubliką, kuri savo 1791 metų gegužės 3 d. konstitucijoje nemažą įkvėpimo sėmė žmogaus teisių ir laisvių idėjų, iškilmingai paskelbtų JAV Nepriklausomybės ir Prancūzų Revoliucijos deklaracijose.

Kalbamų idėjų realizavimas buvo vykdomas ne vien žodžiais, bet daugiau darbais, pasiūlymų ir aukomis. 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deklaracija pabrėžė atėjusį laiką ratūros formų, tačiau tikėkimės, kad niekad nebus tokių laikų, kad žmonės manytų meną, literatūrą ir panašius dalykus esant nereikalingus. Žmonių santykių viršinės formos yra tos pat vėtės. Jos yra gal net aukštesnės už kitas žmogaus kultūros formas. Vadinanti tai "nemodernu" dalyku yra stoka tikros dalykų vertės supratimo.

Ne visa yra be vertės, kas yra iš seno. Ne visa yra vertinga, kas pasireiškia ir kartojama šiandien.

ir būtinumą atkurti Lietuvos valstybę, demokratine pagrindais organizuotą. Šios deklaracijos įgyvendinimas pavyko tik dėka visos lietuvių tautos, o itin jos jaunuomenės pasiūlymų ir tūkstančių gyvybių aukomis. Žmogaus teisių ir laisvių idėjos yra tiek kilnios ir brangios, kad joms įtvirtinti eina paskiri asmenys ir ištisos tautos į kovą ir pergalei deda gyvybės aukas.

1941 m. birželio 23 d. lietuvių tautos suverenumo vykdymo ir valstybės nepriklausomybės deklaracija paragino ir sukėlė visą tautą į kovą su rusais okupantais. Ši kova iškart buvo laimėta dėka didelių aukų; karo audroms sulaikant pirmą nacių — vokiečių, paskui rusų — komunistų prisilėgę visą tautą. Okupantams pasikeitus lietuvių tautą savo gimtoje žemėje kenčia žmonijai negirdėto žiaurumo priešpauža, genocidą ir persekiojimus.

Antrojo pasaulinio karo aplinkybėmis pradėjo ir toliau, šiam karui pasibaigus, bet taikos nevedus, vedamoje pasaulinėje politikoje daug gražių žodžių yra pasakyta ir nuolat įvairiomis politinėmis progomis kartojama apie žmogaus teisių, asmens ir tautų laisvių gerbiimą. Pravartų čia prisiminti keletą iškilmingų deklaracijų ir tarptautinių susitarimų, kurie liečia kalbamus klausimus.

Iškilmingosios deklaracijos

Atlanto vandenynė ant laivo, karo audroms siaučiant, Jungtinės Amerikos Valstijų prezidentas ir Anglijos ministeris pirmininkas svarstė karo tikslus ir įsiekto kilnių idėjų įdiegti karštą pasiryžimą laisvę mylinčių tautų tarpe kovai su Vokietija ir jos sąjungininkais ligi galutinės pergalės. Šių svarstymų pasekmėje gimė Atlanto Charta 1941 m. rugpjūčio 14 d. Atlanto Chartoje mums rūpimu klausimu skaitome, kad sąjungininkai "gerbia visų tautų teisę pasirinkti tokią valdžios formą, kurią žmonės norėtų turėti" (str. 3), "visi žmonės visuose kraštuose galėtų gyventi laisvėje nuo baimės ir skurdo" (16 str.).

Ši deklaracija daugelio sąjunginių tautų patvirtinta 1942 m. sausio 1 d., iškilmingai pareiškiant, kad pergalė yra būtina "apsaugoti gyvybę, laisvę, nepriklausomybę ir tikrąją laisvę bei garantuoti žmogaus teises ir teisingumą savo ir kituose kraštuose".

Deklaracijos skelbtos teisės buvo įrašytos net kairuriose tautos sutartyse, pvz. su Rumunija, kur nustatyta, kad "valstybė pasiima apsaugoti visų as-

menų žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant žodžio, spaudos, tikėjimo, viešosios nuomonės ir viešųjų susirinkimų laisvę". Gražių žodžių ir kilnių idėjų perlai buvo visą laiką dosniai barstomi. Antai, 1945 metais San Francisco mieste, kur saulė, jūra ir gražus savo pastais, aikštėmis, sodais ir tiltais kitus nustelbiantis miestas žavėjo delegatus, Jungtinės Tautos nustatė savo chartą ir joje neužmiršo pabrėžti, kad ši organizacija nori "atsiekti tarptautinį bendradarbiavimą vystant ir padresinant žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių pagarbą visiems be skirtumo rasės, lyties, kalbos ir tikybės" (str. 1 p. 3). Buvo nutarta nedaryti skirtumo tarp didelių ir mažų tautų, nes visos turi teisę laisvai ir nepriklausomai gyventi. Žmogaus teisių ir laisvių principas yra plačiai išvystytas Jungtinių Tautų Chartos kituose straipsniuose (str. str. 55, 56, 60, 62) ir yra net įsteigta Žmogaus Teisių Komisija (str. 68) ir vėliau, 1948 metais, TJ visuo-

tinio susirinkimo priimta Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija (Universal Declaration of Human Rights). Ką mes matome praktinėje politikoje? Gražūs žodžiai kalbami, o praktiškai patvarkymai naikina tų žodžių reikšmę ir prasme. Jaltose, Potsdamo ir kitose konferencijose, kuriose laisvos tautos, šimtai milijonų žmonių atiduodama su šypsena į vergijos pančius.

Sumner Welles pareiškimas

Mes pagarbiai ir su dėkingumu prisimename kilnius žodžius, 1940 m. liepos 23 d. pasakytus Jungtinių Amerikos Valstijų vardu dėl Pabaltijo valstybių okupacijos. Jų kilnumą galime pastebėti iš sekančių eilučių:

"Sovietai naudojasi neteisinais būdais sąmoningai sunaikinti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Jungtinių Amerikos Valstijų valdžia ir tauta nesutinka su tokiais plėšikiškais veiksmais, neatsižvelgiant į tai, ar jie vykdomi naudojant jėgą, ar jie grasinant. Amerikos tauta ir vyriausybė taip pat protestuoja dėl betkokios formos kišimosi vienos valstybės, nors ir labai galingos, į kitos valstybės, nors ir silpnos, vidaus reikalus. JAV stengsis ir toliau ginti šiuos principus".

Norėtume žinoti, ar buvo padaryti koki konkretūs žygiai, kad šie kilūs principai būtų gimi, ir tas gynimas būtų įgyvendinamas realiai politinė reikšmė? Ar buvo koki reikalavimai sulaužyti teisei ir teisingumui atstatyti, ar vergijos prisilėgti lietu-

jos žingsniai darėsi lėtesni. — Kaip gi gyvendavo kadais šventieji atsiskyrėliai giriose, — galvojo ji, — jie maitinosi šaknelėmis ir uogomis, jie rinko riešutus ir ažuolo giles, kaip voverės, nedaug reikia žmogų prasimaitinti. Kad mes galėtume pasilikti abu čia, kad tiktai abu. — Bet ji pati žinojo, kad jos mintys neįtikėtinos, tikrai geidimas ko negalima gauti. Ir juk ne tiktai čia, šiame vėžimelyje ji tempia savo gyvenimo pareigą — namie paliko sūnus, ir turi ji sūnų kunigą, kuriam, Dievo benamiui, vistiek reikia žinoti, kad motina yra. Ir dar vienas sūnus.

Ji prisikėlė teta Antaniną, ir kai beldėsi į jos langą vėl buvo apėmus baimė, kuri tiktai šią naktį gimė: ar šioje troboje nepasitiks ją tas, nuo kurio bėgo. — Kaip gali gyventi vagys ir plėšikai, žmogžudžiai ir šlovės draskytojai, jeigu jie pažįsta savo darbą — galvojo ji, — kaip gali gyventi svetimieji ne savo žemėje, kaip gali — komunistai. Ir ji atsiminė sūnų ir žinojo, kad jis gyvena, ir šitai nori išauginti naują kartą, kurie nebijotų nieko. Ir dėl to, ji čia naktį beldžiasi.

— O Motina Šventoji, — sušuko senelė šeiminingai pamačiusi viešnią, — ir kada išvydo vėžimėlį su kūdikiu, suėmė rankas: — Kur judu bėgate, kaip į Egiptą?

— Tu pasakei tiesą, — tarė Monika Vibrienė ir pasijuto labai pavargusi. Bet ji nesėdėjo tol, kol Mikutis buvo iškeltas iš savo ratų, nuvalkstytas ir padėtas į kuklią audėjos lovą, kurioj iki šiol nebuvo miegojęs joks vaikas.

Jos gi sėdėjo prieš vieną kita, degė lempa, labai švartai išblizgintu stiklu, ir viskas čia švitojo skais-

MOTERYS KONVENCIJOJ

Konvencijos proga San Francisco susirinkusios didžiųjų vyrų moterys dalinasi įspūdžiais. Kalbasi Mrs. Eisenhower su Californijos gub. žmca Knight. Vidury stovi Mrs. Benedict, Californijos moterų komiteto pirmininkė. (INS)

viai ir kitos tautos ilgai ir viltin-gai turės laukti šių kilnių žodžių pavertimo gyvenimo realybe? O gal tai yra vien paguoda mirštančiam?

Atrodytų, kad skelbiamos iškilmingos deklaracijos, tarptautiniai susitarimai ir daromi politikos vadų vieši pareiškimai neturėtų būti vien tuščia propagandinė medžiaga, o žodis, kuris vertas tikrovės.

Kitų tautų teisių gerbimas

Visai teisingai savo laiku pastebėjo valstybės sekretorius G. C. Marshall tardamas, kad "moderniajame pasaulyje laisvų žmonių bendruomenė laisvoje valstybėje yra paremta piliečių pareiga gerbti savo bendrų piliečių teises. O laisvų tautų bendruomenė laisvajame pasaulyje yra paremta visų valstybių pareiga gerbti kitų tautų teises... Todėl yra nevien esminiai klaidinga, kad milijonai vyrų ir moterų gyvena kasdieniniame slapstosios policijos terore, grasinami kalėjimais ir suėmimais ir kalėjimu arba vergų darbu be teisingo pagrindo ir bešališko teismo, bet tos netiesos atsiliepa į tautų bendruomenę. Vyriausybės, kurios sistemingai laužo savo žmonių teises, nemanome, kad gerbtų kitų tautų teises..." (U. S. Department of State. Report on the United Nations, 1948 publ. 3437 psl. 175).

Aišku, kad JAV vyriausybė ir kitų laisvų tautų vadovybės supranta ne vien žodžių, bet ir darbų reikalingumą laisvei įgyvendinti ir apsaugoti, tik deslia ir iniciatyvos pilnu mostu aktin-gai nesirytta imtis planingos kovos šiuo reikalu. Ši kova, mes tikime, būtų teigiamai įvertinta ir entuziastingai sutikta viso laisvo pasaulio ir itin pačių pavergtųjų tautų. Neatrodė, kad šios kovos sėkmingumui reikalin-

ga būtų vartoti ginklus ir numėtinėti atomines ar vandenilio bombas ant agresorių būstinių ir jų valdomų kraštų pramonės ir strateginių bei kariškų centrų. Kovai vesti ir jai laimėti yra daug visokių kitų priemonių, kurių paslinkimui laisvų kraštų vadai, manome, turi pakankamą ir aiškų nusimanyimą. Visi žinome, kad agresoriams tramdyti organizuojamas kariškų gynimas, sudaromos atitinkamos tarptautinės sutartys, kuriamos pastovios apsaugos ir kariškojo pasipriešinimo organizacijos ir institucijos, bet visa tai nenaikina vergijos. Šios priemonės reikalingos taikingai kovai laimėti, jeigu jų įspūdinga argumentacija būtų remiamos kultūrinės, ekonominės, diplomatinės ir kitokios aktingos ir veržlios pastangos aiškiai formuluotiems ir tiksliai pastatytiems siekimams realizuoti asmenų ir tautų laisvinimo bare.

Kalbama, bet...

Daug yra kalbama Jungtinės Tautos ir įvairiuose tarptautiniuose susirinkimuose apie žmogaus teisių, asmens ir tautų laisvių gerbimą, bet tos pačios Jungtinės Tautos, kurių, rodos, paskirtis yra visoms pasaulio tautoms padėti atsiekti laisvą ir nepriklausomą gyvenimą ir tai be jokių atidėlyjimų, dar lig šiol nėra išskėlę tinkamą ir nustatytą tvarką net jau buvusių laisvų tautų, dabar pavergtų, likimo klausimo ir būdų joms vaduoti iš vergijos. Jungtinėms Tautoms, atrodo, yra patogesnė, einant vartojamos praktikos metodais, nusistatymas pasitaikę proga prisiminti, kad yra pavergtų tautų, bet palikti patenčiam istorijos eismui veikti pasaulio tautų tarpe į žmogaus teisių ir laisvių įsisąmoninimą, šios kovos sėkmingumui reikalin-

bėse verbos, ir ant komodos, kaip namiškis, žiūrėjo į motiną kunigas Kazimieras: iš paprastos fotografijos, negražus mielas veidas.

— Bet tu negalėsi pasilaikyti jo, tetule brangi, — kalbėjo Monika, — jis gali atbėgti įjėskodamas, visur kur tiktai įtars. Ar turėsi kur priglauti? Pas labai patikimus žmones? Ir — — — kad būtų geri našlaičiai.

— Našlaitis, — lingavo galvą teta Antanina, — daugiau negu našlaitis. — Ji galvojo, marmėdama vardus ir kratė smarką — ne ir ne, staiga jai atrodė, kad pametė atmintį, ar nebuvo nė vieno žmogaus verto, ji kentėjo negalėdama išbristi iš minčių, jos susiraižė, kaip suvelta gija.

Ji stepsinėjo po trobą, atidarinėjo skrynias ir varstė spintą, tarytum įjėskodama žmogaus ir Monika vargo stebėdama ją, ir atrodė, kad viskas buvo veltui, kas vyko šioje naktį. Bet, galbūt, Mykolas neatsimins tetulės? Jam niekuomet nerūpėjo giminės nei kaimynai, jis gal ir varduais nebūtų galėjęs išminėti, tarsi jis bičiuliaivos tiktai su karaliais.

— Gedrimai, — sušnibždėjo teta, — niekur geriau, kaip Gedrimai, septyni savi vaikai, ir visi maži, niekas nepastebės, kad vienu daugiau, ir tokie jau, kad neturi jėgos nė kačiuko nuskriausti, tokie minkš-taširdžiai, kad ir nepasituri. Priims našlaitį, nė nesiteiraus. Ne, ne, pasakytį tiesios vienok nereikia, nebijo, aš suprantu. Gedrimai! ten, vargšelis bent neturės kada verkti, nebus vienas nė sapne. — Teta Antanina buvo vėl atjaunėjęs, kaip per kunigo Kazimiero premicijas, mano Monika, ir dabar ji pati atsileidžia, tiktai nūnai ji nukėlė nuo savo širdies skausmą ir atsikvėpė.

(Nukelta į 4 psl.)

NELE MAZALAITĖ PJŪTIES METAS

ROMANAS

50 tęsinys

Juk tavo angelas sargas nepasilieka vienas, — sako ji lūpomis Mikutui, — ir dabar kaip tiktai prasideda jo didžiausi darbai. Bet kas padės man! — sušunka širdimi, kas pasakys man kokia minutė tau yra gera, kokia pavojinga, juk tiek daug šulinių yra žmonėse, šunys nevisi geri, ugnis degina, ir kiek ligų, kiek visokių ligų. Ir tu būsi liūdnas, kaip tavo maža širdis gyvens rytais, pabudus su svetimais, ir kaip ji verks vakare, kada būsi migdomas kitų rankų. Kiek ilgai? Ką atsiminsi tu? Gal tik tai, kad tu vieną dieną turėjai tėvą, ir buvo tau gera miegoti tarp jo rankų, ir tave iš jo atėmė. Gal tu paklausai kada, jau paaugėjęs, kas taip padarė, ir tau atsakys: močiutė. Teisybę pasakys tau.

Ką tau duos tie žmonės, kurių nežinau? Jeigu aš galėsiu tau atnešti ir duonos ir pinigų — ir tu regėsi kartais mane, taip tu nors kada pailsėsi ir gyvensi laukdamas, bet jeigu ne? Kaip tave augins? Ar tu ganysi? Ar tu būsi alkanas? Bet tu būsi pasitokius, kurie tiki Dievą, tu negali būti apleistas.

Dieve, aš neprašau Tavo atlyginimo, kad Tu esi vienintelis mainas už jį, aš nieko neprašau, tiktai tikiu ir Tau jį paverdu, tokį pat gerą, kaip Tu jį nuleidai žemyn į mano rankas — išlaikyk.

Ir su kiekvienu žingsniu kelionė trumpėjo ir tūmų, staklės ir ratelis, ir šventieji ant sienų ir palu-

SEŠIAMETE PRINCESE

Karalienės Elzietos dukterė savo 6 m. gimimo dienos progą suširpinusi stovi prieš fotografą. (INS)

Philadelphia, Pa.

Visi kviečiami į talką

Jau eilė metų, kai mūsų di-
džiojo dienraščio "Draugo" skil-
tyse skaitytojas kiekvieną sa-
vaitę randa įvairių žinių iš
Philadelphia lietuvių gyvenimo.
Tačiau šios nemažos ir vienos
seniausios JAV lietuvių kolo-
nijos vaizdas tose žinėse toli
gražu nėra pilnas. Pagrindinė
to priežastis glūdi negalėjime vi-
so šio gyvenimo atskirų būdin-
ginių momentų pajusti ir laiku,
žiniai ar įvykiai dar nenustoję
aktualumo, perduoti ir "Draugo"
redakcijai. Šia proga norima
kreiptis į visus "Draugo" skai-
tytojus philadelphiečius su pra-
šymu, kad kiekvieną žinomą Phi-
ladelphijos lietuvių gyvenime
reikšmingesnį atvejį kiekvienas,
noris pasistarnauti pilnesnei
spausdintai informacijai, teiktu-
si pranešti 517 Greenwich Str.,
Philadelphia 47, Pa., arba pa-
skambinti HO 7-4178. Šitos
bendradarbiavimas prisidės prie
informacijos pilnumo, tikslumo,
o tuo pačiu paliks Philadelphia-
jos lietuvių gyvenimo vaizdą
spaudos puslapiuose tolimos at-
eities reikalingas.

Gen. St. Raštikio atsiminimai
Philadelphiaje
Didelės apimties, puikiai pa-
rašyta ir tikrai gražiai išleista
buvusio Lietuvos kariuomenės
vado gen. St. Raštikio atsimini-

Visi Pittsburgho lietuviai
KLAUSO IR REMIA
Pittsburgh's Lietuvių
Katalikų Radijo Programę
— vadovaujama —

Lietuvos Vyčių Pittsburghe
JŲ TRANSLIUOJAMA
Kiekvieną sekmadienį nuo
1:30 iki 3:00 val. p. v.
18 STIPRIOS IR GALINGOS

WLOA

RADIO STOTIES BRADDOCKE
Visais reikalais kreiptis: šio adre-
su: LITHUANIAN CATHOLIC HOUR
Radio Station WLOA, Braddock, Pa.

ZEMAIČIŲ KRASTO ŽMONĖS!
ISIGYKITE IDOMIĄ KNYGĄ —

Butkų Jusės RASTAI.
Šioje knygoje telpa drama AU-
DRONE, žemaičių tarmė trys au-
sakos: 1) Knygnešys Butkus, 2)
Ont mona Barbeles kapa, 3) Kaip
žemaitis iš Kulio į Klaipėdą važio-
vo; be to žemaičių šūprybė. Viso
154 pusl. Knyga su iliustracijomis.
Kaina tik \$1.50.

Pinigus su užsakymais siųsti:
"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.,
Chicago 8, Ill.

RADIO PROGRAMA

Liet. Radio Programa 15 stoties
WBMS, 1090 kil. skruzdėnais 12-
12:30 val. per pietus: liet. muzika
dainos, ir Magdūtes Pasma. Biznio
reikalais kreiptis į Steponą Minkų,
Baltic Florist, 6811 ir Dovanų Krau-
tuvę, 602 E. Broadway, So. Boston
27, Mass. Tel. So. 8-0419. Ten pat
gausime laik. "Draugas".

mų knyga jau pasiekė Philadel-
phiją. Kiek patirta, pirmųjų,
perskaitytųjų šiuos vertingus at-
siminimus, įspūdiškai labai gra-
žūs. Ši knyga turėtų atsirasti
dažno lietuvių knygų lentynoje.
Knyga gaunama pas prekybinin-
ką V. Karalių, 3120 Richmond
Str., ir pas "Lietuvių Dienų"
platintojus.

Mirė I. Karalienės motina
Philadelphia lietuvių tauti-
nių šokių grupės vadovės Irenos
Karalienės motina Natalija La-
vickienė, paskutiniu laiku gyve-
nusi Chicagoje, mirė po ilgos ir
sunkios ligos. Skaudžios nelai-
mės ištiktai I. Karalienės daugė-
lis philadelphiečių yra pareiškę
nuoširdžią užuojautą.

FILT-O-REG pagerina jūsų moto-
ro veikimą visomis metams. Svečiai
kontroliuoja gazo srovę, eliminu-
ja karburatorių, italsomas į gazo liniją.
Rekomenduojamas karburatorių spe-
cialistų namams ir varikliams auto-
mobilams. Tik \$7.95, plus instali-
acija. Parduodamas Auto Service sky-
riuose ir garažuose. Garantuoti.

ALONDRAS SALES, Inc.
Los Angeles 19, Calif.

Siuntiniai į Lietuvą
Lietuvių bendrovė OVERSEAS
CARGO CO. siunčia į LIETUVĄ
(ir kitur) siuntinius su: anglis-
kom viln., medžiagom, avalyne,
vaistais, maistu, siuv. mašinom,
dviračiais, laikrodžiais, akordeo-
nais. (siunčiama iš Anglijos per
HASKOBĄ).

Bendrovė taip pat persiunčia ir
LIETUVĄ ir Jūsų sudarytus ir
mums pristatytus siuntinius (siun-
čiam ir oro paštu). Visi mokes-
čiai sumokami siuntėjo, gavėjas
NIEKO NEMOKA. Pristatymas
garantuojamas — PILNAS DRAU-
DIMAS (siunčiama per Globe Tra-
vel Service).

Prašykite katalogų bei informa-
cijų:
OVERSEAS CARGO CO.,
2412 W. 47 St., Chicago 32, Ill.
LA 3-5049, YA 7-4337
Siuntinių tarnyba 8 metai — S. P.
JUODVALKIS.

SAINT ALOYSIUS PARISH

Annual Carnival and Homecoming
LeMoynė St. at Western Ave.

FRIDAY, AUG. 24—LABOR DAY, SEPT. 3

5c CARNIVAL

Sunday Children's Matinee—2:53 p.m.

Rides—Attendance Awards—5c Both

AMUSEMENT RIDES—ATTENDANCE AWARDS
REFRESHMENTS

REV A. J. HINTERBERGER, PASTOR

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

Rev. Rev. R. Lutz

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomi — 1) JUOZAS POPI-
KAS, gimęs Kurpiuose, Jieško se-
suo ir motina Sibire. 2) VINCAS
LEVICKAS, kilęs nuo Gižų. Jieško
sesuo Liet. Jie patys arba apie juos
žinantieji prašomi rašyti šiuo adre-
su: Liudas Podziūnas, 205 Watkins
St., Philadelphia 48, Pa.

Jieškoma Valė Bernotaitė, gimusi
Lietuvoje 1928 m. Iš Mažeikių išvy-
ko 1944 m. ir kurį laiką gyveno
Australijoje. Jai yra žinių nuo moti-
nos iš Lietuvos. Kreiptis šiuo adre-
su: Z. Girdvainis, 3337 S. Wallace
St., Chicago 16, Ill.

Jieškomi broliai JONAS ir KA-
ZYS LAZAUŠKAI iš Vilkiškio.
Prašo atsiųsti G. Lastas, 1032 Jen-
nette N. W., Grand Rapids, 4, Mich.
Turi laiską iš jų motinos.

Jieškomas KAZIMIERAS VIR-
MAUSKAS, gvy. Chicagoje. Jis ar
jo šeima prašomi atsiųsti šiuo
adresu: O. Vėsniauskas, 6931 S.
Artesian Ave., Chicago 29, Ill.
Turi žinių iš Lietuvos.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

Jieškomas brolis STANISLOVAS
ORVIDAS, seniau gyvenęs — 36
Mt. Vernon St., Charlestown, Mass.
Jieško Julė Radinauskienė, Joni-
škėlio g-vė Nr. 13, Šiauliai, Lithua-
nia.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKE
Kampinis mūrinis — 2 po 6 kamb.
ir 1—5 k., ir maisto prekyba išnuo-
tuota. Galima įmokėti \$10,000. Liku-
sioji 14%.

7 kamb., medinis. Perdirtas 12
butus. Stokerių apšild. \$12,500.

Gražus 6 kamb. bungalow prie
Maria High School.

GAGE PARKE
2 butai po 6 kamb. mūrinis.

5 kamb. mūrinis 10 m. senumo. 2
autom. garažas. Stokerių apšild.

ROSELAND
Didelis restoranas būsime be namo
arba su namu. Namai duoda \$900
pajamų mėnesiui.

BRIGHTON PARKE
3-jų augstų labai gražus mūrinis.
Alyva apšild. Pajamos \$254. Ir savi-
ninkui butas.

K. MALONIS
PROspect 8-2071

2-jų butų mūrinis (2 po 5 k.) prie
55th ir Damen Ave. Karštu vande-
niu alyva apšild. 2 autom. garažas.
Galima užimti abu butus. \$23,000.

2-jų butų mūrinis — 2 po 6 kamb.
prie 55th ir Homan Ave. Centrinis
šildymas. Moderniškos vonios ir vir-
tuvės. Puikiai įrengtas rūšys. Arti
krautuvų, susisiekimo ir Marquette
Parko. \$27,500.

62 kamb. mūrinis bungalow prie
62-os ir Kedzie Ave. Octagon fron-
tas. Centrinis šildymas alyva. Alumi-
num langai. 2 autom. garaž. \$17,800.
Kontora atdara ir sekmadienis
nuo 1 iki 4 v.

KUTRA-NORKUS REALTY
2405 W. 51st St. Walbrook 5-5030

ISNUOMUOJAMA

ISNUOM. APSTATYTAS kamb.
ir virtuvė su atskiru įėjimu.

1843 W. 59th St.
Grovehill 6-7675

ISNUOM. SVIESUS KAMB. prie 2
ramių žmonių. Galima naudotis vir-
tuve. 3961 S. Campbell Ave., 3
augstė.

ISIGYKITE DABAR

Naujasis Testamentas —

Šventas Raštas

Vertė lietuvių kalbon JUOZAPAS
SKVIRECKAS — Kauno Arkivys-
kupas Metropolitai. IV laida. Iš-
leido "LUX" 1947 m. Stutgarte

620 pusl. Kaina \$1.50. Gaunama

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Illinois

Ar Marija apsiėmė Lietuvoje
Atsakyti rasite J. Budzeikos kny-
guteje

MARIJOS APSIŠIEKIMAI

SILUVUJE

Kaina 40 centų

Ją galite gauti

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Ši šeštadienį, rugpjūčio mėnesio 25-tą dieną LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, 3133 South Halsted Street, tel. — Victory 2-6172, Sezono Atidarymo progą ruošiamas

LINKSMAVAKARIS

Iėjimas veltui. Visus maloniai kviečiame dalyvauti. Pradžią — 8-tą valandą vakare.

Šokiams gros gera muzika.

SEZONO METU LIETUVIŲ AUDITORIJOJE BUS ŠOKIAI KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ IR SEKMADIENĮ.

SUDIEV, MIELASIS BALY!

Pabaigoje liepos mėn. a. a. Balys Špokas kelioms bostoniškams rašė: "Po dviejų sunkių reumatizmo susirgimų mano smarkiai pažeista širdis nesusstabdymai silpo, ir dabar nieko kito nebegalima padaryti, kaip dar bandyti taisyti chirurgo peiliu. Lygiai prieš metus nelaukta buvo pakirstas mūsų brangus Mečys, dabar, matyt, bus atėjusi mano eilė... Dr. Harken, žymus širdžių operacijų specialistas, gavęs visus davinius apie mane iš mano gydytojo, pranešė, kad atvykčiau į Bostoną. Skrisime lėktuvu. Mane palydės mūsų duklė Giedrė. Bostone būsimė rugpjūčio 1 d. 1:25 PM..."

Dvi ilgų tyrimų, būrio daktarų konsultacijų savaitės, pilnos vilties, ir rugpjūčio 16, ketvirtadienį, iš ankstausta ryto chirurgo peilis palietė Balio širdį. Po trijų valandų darbo rezultatai laukiantiems daktarams pranešė: "Sutaisiau abu vožtuvėlius. Radome daug blogiau, kaip tikėjome. Sunaudojome daug kraujo. Jis labai didelis ligonis, bet dar gyvas". Tačiau tą patį ketvirtadienį, 5 min. prieš vidurnaktį, 50 metų be kelių savaičių plakusio Balio širdis sustojo amžinai...

— o —
1925 m. rudenį Balys Špokas, tada dar špokevičius, Linkuvos gimnaziją baigęs, atvyko agronomijos mokslų į Žemės ūkio Akademiją. Čia buvo ne tik uolūs studentas, bet ir aktyvus ateitininkas, vienas Algimanto klubo steigėjų, šaulys ir kitų akademijos veiklų organizatorių narys. Visuomet linksmas, sąmojingas, draugų ir draugių kompanijų mėgėjas.
Į Lietuvos žemės ūkio gyvenimą a. a. Balys atėjo kaip diplomuotas agronomas. Visą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį savo jėgas ir patirimą pašventė žemės ūkio Rūmų organizacijai, daug prisidėdamas jų kilimui ir jų darbų sėkmingumui.
Antroji bolševikų okupacija Balį atbloškė šiaurinė Vakarų

Vokietijon. Suorganizavus Odenburge lietuvių tremtinių stovyklą, jis buvo pakviestas stovyklos komendantu ir tą darbą dirbo iki išvykdamas Amerikon 1949 m., palikdamas ko gražiausią apie save prisiminimą stovyklos gyventojams. Į šį kraštą atvykęs įsikūrė Rockford, Ill., ir sau duoną pelnė iš darbo laikrodžių fabrike. Per trumpą laiką jis įsijungė į aktyvų vietinių lietuvių gyvenimą, čia įgydamas visų draugiškumą ir pagarbą.
Jis žmogui pirmiausia matė žmogų, o lietuviui jam buvo broliu. Būdamas įsitikinęs, sąmoningas katalikas, jis buvo didelis tolerantas kitai nusieltusiems, tikras džentelmenas santykiuose su visais. Mažai kalbėjo apie save, net sunkios ligos ir materialinių sunkumų spaudžiamas nesiskundė, nedėjavo, nieko nekaltino.

Ir paskutinėmis gyvenimo dienomis savo giedria sąmone matė mūsų lietuviško gyvenimo negalavimus. Jis troško gražaus gyvenimo, vienybės kelyje į mūsų didįjį tikslą.

Mirti jis nebijojo. Asmeniškai buvo pasirošęs, tačiau gyventi norėjo — dėl šeimos ateities. Ir tas noras buvo tokių kuklus: "Kad nors vienus metelius... kol sūnus pabaigs mokslą... Staselei bus lengviau..." Savo ateities sprendimo įsiekio maldoje. Ne kartą atėjęs aplankyti radau jį varstantį rožančiaus karoličius arba pasakendų mažos knygelės lapeliuose. Savo mintis, savo norus, savo valią aiškiai rašysena smulkytėmis rašė širdies sudėję į savo dienoraščio lapus, savo gyvąją dvasią palikdamas artimiesiems.

Su džiaugsmu, su viltimi, tą patį rytą susivienijęs su Kristulomuosiu agronomu. Visą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį savo jėgas ir patirimą pašventė žemės ūkio Rūmų organizacijai, daug prisidėdamas jų kilimui ir jų darbų sėkmingumui.

Tad dar kartą sudiev, mielas Baly! Tu išėjai amžinybėn nuskaidrintas kančios. Vieni anksčiau, kiti vėliau ateisime ir mes pas Tave...
A. J. Vasaitis

ŠACHMATŲ ŽINIOS

Merkis, Žalys, Stonkus
Amerikos žaidėjų viršūnėje
CHESS REVIEW rugpjūčio numerį paskelbė naują korespond. žaidėjų klasifikaciją — "Postal Chess Ratings". Iš trijų tūkstančių įvardintų žaidėjų į garbės sąrašą įkelti 22 dalyviai, turį 1,700 ir daugiau taškų. Pirmuoju stovi Russell Olin, Erie, Penna su 1970 tašku, antras — Leon Stolzenberg, Detroit, Mich., 1938, trečias — Kazys Merkis, Boston, Mass., 1902 tš. Visi trys turi Postal meistro vardą. Šeštuoju įvardintas Ignas Žalys, Montreal, Quebec su 1866, o 11-ju J. Stonkus (iš Kanados) su 1768 tš.

Prieš pusmetį garbės sąraše turėjome taipogi tris mūsų žaidėjus: K. Merkį su 1902 — trečiuoju, I. Žalį su 1840 — šeštuoju ir K. Škėmą su 1700 — 27-tas. Bet šiuo kart randame tris savuosius pirmųjų vienuolikos skaičių. Tai ypatingai gražus mūsų pasiekimas! Kad tai nelengvai duodasi, galima matyti iš palyginimo su žymesniais Amerikos meistreriais, kurių "Postal ratings" tebėra žemiau mūsų: W. Lombardy, N. Y. — 1348, R. Steinmeyer, St. Louis — 1518, H. Berliner, Washington — 1518, S. Yarmak, Los Angeles — 1652, Stai Kanados kerpčiai: L. Joyner 1402, F. Yerhoff 1412, G. Filding 1518 ir t.t.

Kiti lietuviai naujam "Ratinge" įvertinti šitaip: K. Škėma 1570, P. Kontautas 1478, S. Ramanauskas 1432, V. Zukaitis 1258, J. Karalaitis 1214, S. Kripaitis 1106, R. Racaitis 1040, R. Blasius 998, G. Namikas 996, A. Giedraitis 950, F. Karneckas 900 ir R. Dirvianskis 600.

— Įvairios varžybos įkeliama su nauja šachmatų sezona. Montrealy, rugp. 25-rugsėjo 2, įvyks Kanados atviros p-bės; Detroit, rugp. 31-rugsėjo 3, Tartakoverio vardo, turnyras; Columbus, Ohio, rugsėjo 1-3, Ohio, rugsėjo 1-3, Ohio valstybės p-bės; Providence, R. I. rugsėjo 1-3, Naujosios Anglijos p-bės. Laukiame visose p-bėse lietuvių dalyvavimo.

— New Yorke vyksta šešių partijų matčas tarp S. Reshevskio ir W. Lombardy. Po penkių partijų padėtis buvo 2½:2½, nes visos partijos baigtos lygiomis. Reshevskis stiprinasi prieš būsimąjį Maskvoje Alechino varo turnyrą, spalį 8 iki lapkričio 10 d. Dalyvaus 7 Sovietų diumeistrai ir 13 iš kitų valstybių, įkelti Botvinnik, Bronstein, Keres, Smyslov, Taimanov ir dar 2 rusai. Be jų: Reshevsky, Dr. Euwe, Szabo, Stahlberg ir po vieną iš Argentinos, Rytų Vokietijos, Vak. Vokietijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumu-

Atviras laiškas

DEL V. K. STULPINO IŠLEISTO ISTORINIO LIETUVOS ŽEMELAPIO

Didžiai gerbiamas Pone Redaktorai,
Prašau neatsisakyti paskelbti šį laišką:

Apie V. K. Stulpino išleistą istorinį Lietuvos žemėlapi "Lithuania in 15 and 16 centuries" plačiai praskambėjo spaudoje. Kadangi šis žemėlapis mano leidėjo yra pridėtas prie "Lietuvos istorijos", laikau savo pareigą pateikti ir papildyti tai, kas apie jį spaudoje buvo skelbiama; anksčiau to padaryti negalėjau, nes to žemėlapis nebuvau mačiusi prieš pradėjus knygą platinti.

Pagal reprodukcijas duotąją antraštę žemėlapis vaizduoja Lietuvą 15 ir 16 amžiuje, o spaudoje buvo informuojama, kad tai "viduramžių", Vytauto Didžiojo laikų Lietuva plačiausiomis jos sienomis, o žemėlapis pagamintas 16 amžiaus pabaigoje.

Tačiau, vien pažvelgus į šį žemėlapi, yra aišku, kad jis nevaizduoja Lietuvos viduramžių, Vytauto Didžiojo ar Kazimiero Jogailaičio laikais (1440-1492 m.), kada Lietuvos sienos buvo pačios plačiausios, nes šiame žemėlapy kairiosios rytų sritys, kaip Dorogobuzas, Brjanskas, Kurskas ir kt. jau yra priskirtos Maskvai (jų Lietuva neteko 16 amžiaus pradžioje). Iš tikrųjų 15 amžiuje Lietuvos teritorija buvo didesnė, negu kalbamajame žemėlapy parodyta, kaip tai matyti iš šiais laikais padaryto ir prie knygos pridėto istorinio žemėlapio — Lietuva 15-me amžiuje.

Taip pat šis žemėlapis nebuvo padarytas 16 amžiaus pabaigoje, bet 17 amž. vidury, apie 1660 m. Pagal reprodukcijoje įdėtą originalų paaiškinimą V. K. Stulpino žemėlapis yra pagamintas F. de Wit Amsterdamame.

F. de Wit buvo garsus Amsterdamo kartografas, dirbęs nuo 1618 m. iki 1698 m. (de Wit buvo ištisai dinastija — tėvas, sūnus ir senelis t. patie Fridricho vardu, žūr. A. L. Humphreys "Old decorative Maps and Charts", 1952, 6, 18, 47, 60-61 ir 71 psl.). Washingtono Kongreso bibliotekos žemėlapių skyriaus informacijos V. K. Stulpino išleistas žemėlapis... kaip atrodo, pirmą kartą pasidėjęs Nicolas Visscher (N. Pistorator senior, 1618-ca 1679) išleistas atlasas. Pilsa atlaso antraštė tokia: "Atlas Contractus Orbis Terrarum Praecipuas ac Novissimas Complectens Tabulas". Amsterdamami ex officina Nicolai Visscheri. Jame yra 60 žemėlapių, iš kurių kalbamasis — šeštasis iš eilės. Dauguma žemėlapių paties Vischerio, kiti de Wito ir kitų to laiko olandų kartografų darbai. Mes neturime žinių, kiek egzempliorių išleista, bet nūdien atlasas yra laukiamas retu. Žemėlapių skyrius turi vieną pilną atlaso egzempliorių ir atskiras daugelio žemėlapių kopijas... (Kalbamojo žemėlapi) reprodukcija yra labai nausi ir originala net spalvų požiūriu. Pagrindinis skirtumas, kad reprodukcija yra išspausdinta daug kietesniais popieriais, negu tas, kuris buvo vartojamas 17-me amž.

nijos, Jugoslavijos ir Did. Britanijos.

— Vaitonis deimantukas gavo iš jo partijos su prancūzų Rometti 1936 m. olimpiadoje. Partija tilpo vengrų išleistoje knygoje "Olympische Blitzsiege". Pakartota buvo Darbininko Šachmatų skyriuje, š. m. liepos 17. Tuokart Lietuva įveikė Prancūziją 5½:2½. Po taškų laimėjo Vaitonis, Lutzkis, Abramavičius, Škėma ir Tautvaiša. Pustaškį gavo Vistanekis.

— Prieš 10 metų Argšburge (Vokietija) buvo didelis tarptautinis šachmatų turnyras. Laimėjo vokietis Unzicker, 2 v. latvis Zemgalis; 3-4 v. pasidalino mūsų Povilas Tautvaiša su didmeistriu Saemischu.

— Prieš 5 metus (1951) Povilas Vaitonis laimėjo Kanados pirmenybes Vancouveri, P. Tautvaiša pasipuošė Chicago miesto ir Illinois championo titulais, o Kazys Škėma antrą kartą laimėjo Bostono miesto pirmenybes. Romanas Ariauskas ir po vieną iš Argentinos, Rytų Vokietijos, Vak. Vokietijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumu-

V. K. Stulpino išleistas žemėlapis buvo dar vėliau įdėtas į de Wito Atlas Major, Amsterdam, apie 1688 m. (žūr. Phillips, Philipe Lee, A List of Geographical Atlases in the Library of Congress, III, number 3431).

Su pagarba
Dr. V. Sruogienė

Gudrumas

Žemaitis dirbo prie statybos. Visuomet jis buvo susiraukęs, bet vieną dieną draugai nustebo, matydami jį linksmą.

— Kas gi tau pasidarė? — susidomėjo jie.

— Ot tata, o kodėl man nebūti linksmam, — atšovė žemaitis, — veizėkit, aš suradau būdą, kaip dešimtininką apgauti! — Na, na, kaip tai? — pradėjo jie klausinėti.

— Gi aš visą dieną nešioju tą patį cemento maišą į viršų ir apačion štai tomis kompetėmis, o anas mano, kad aš dirbu...

Hitleris prabilo...

Fanatikai naciai vakarinėje Vokietijoje paleido plokštelių su Hitlerio balsu ir tuo sudarė policijai daug darbo. Plokštėlės atrodytų gamintos Argentinoje 1955 m. Balsas net specialistams, regis, tikrai Hitlerio. Plokštėlėse įkalbėta trumpa kalba:

— Aš esu jūsų fuehreris, gyvas ir greit sugrįšiu. Nuversiu Bonnos vyriausybę ir visus nusikaltėlius nubašiu. Kelkite mūsų vėliavas, bet tai darykite atsargiai ir slaptai.

Neužtenka žodžių

(Atkelta iš 3 pusl.)

kuris artintų tautas prie pačių teisių ir laisvių įgyvendinimo (U. S. Congress. Senate Doc. 87, p. 263). Šis metodas reikalauja labai ilgos istorinės raidos, kad būtų atsiekti teigiami rezultatai.

Apgailestaujant reikia prisipažinti, kad laisvos tautos nuostoją iniciatyvos pasaulinėje tarptautinėje politikoje, gi savo beatodairiniu veržlumu reikiams tautų pavergėjai ir, neabejotinai laimėjimais besidžiaugdami, siekia savo šypsenos politikai ir kitokiomis realinėmis priemonėmis pergalės ir vicpatavimo tikslų įgyvendinimo.

Netenkama iniciatyvos

Vakarų pasaulis mato, kad politinės iniciatyvos turėtojai, kur reikia, moka gražiai pašneškėti ir tam tikrus pažadus duoti, bet tai jiems netrukdo ir toliau vykdyti jų varomą pasaulinio viešpatavimo atsieikimo politiką. Šis įžvelgimas yra atvirai ir tiesiai pareikštas prezidento D. D. Eisenhowerio laiške, š. rugpjūčio 7 d. rašytame Sovietų Sąjungos premjerui Bulganinui, kur sakoma: "Aš esu didžiai nustebintas, kaip mes galėsime konstruktiviai dirbti kartu, jei nerodoma noro laikytis susitarimų, priimtų pačių augščiauųjų vadovybių po išsamiu šio išsiaiškinimo" ("Draugas", rugpj. 9 d., 1953).

Šiuo atviru prezidento pareiškimu minėtajame laiške toliau gražių žodžių nėra neulta, o vien žodžiai, kaip žinoma, negali įgyvendinti k'lnių idėjų, kurioms reikia pasiryžimo, darbo, aukų ir pasisventimio.

Pavergtosios tautos būtų laimingos, kad laisvasis pasaulis rimtai ir nuoširdžiai pradėtų rūpintis jomis ir veikti jų išlaisvinimui ne vien žodžiais, bet ir darbais. Vergijos panaikinimas yra kartu ir laisvojo pasaulio

tautų ir valstybių egzistencijos laidas, nes kas šiandien vyksta pavergtuose kraštuose, yra laisvųjų kraštų ateities grasinantis vaizdas. Asmens ir tautų laisvė, suteikta pasaulio Kūrėjo, yra visiems žmonėms neatimama teisė, kurios tiesą taip vaizdžiai paskelbė JAV Nepriklausomybės Deklaracija ir kuri kaip teisė priklauso visiems vienodai.

Tai nepaveiks

— Jonai, uždaryk langą, lauke šalta — paryčiu žmona sako vyrui.

— O jei uždarysiu tai ar pasidarys lauke šilčiau?

Susirūpinta

Susirūpinta popieriu, nes reikia perspausdinti milijonai naujų vadovėlių, kuriuose Stalinus būtų nuvainikuotas.

Kariai padėjo misionieriui

JAV kariuomenės helikopteris, lėktuvas ir greitosios pagalbos mašina padėjo staiga susirgusį Korėjos misionierių Kevin Conors nugarbenti į karišką ligoninę. Atrodė, kad jisai buvo gavęs gerklės šiltinę.

THE FOREIGN PARCEL SERVICE OF

HEL & TAD. WOZNAK

PRANESIMAS — siunčiame

jūsų pačių supakuotus siuntinius į visus kraštus už Geležinės Uždangos: į Lietuvą, Latviją, Estiją ir t. t. Pristatoma laike 6 iki 8 savaičių su pilna garantija, ir kvitas grąžinamas su parąšu. Jūs esate užtikrinti greičiausiu bei mandagiausiu patarnavimu.

1152 N. ASHLAND AVE., Chicago 22, Ill. BRUNSWICK 8-9384

PER PASAULĮ KELIAUJA ŽMOGUS

Bernardo Brazilio poezijos rinkinys. Nedidelis skaicius šios knygos gautas šiomis dienomis "Drauge", 2334 So. Oakley Ave., CHICAGO 8, ILL. Knygos kainas ketis viršellais \$2.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Surinko JUZAS DAUŽVARDIENS

Tai nepaprasta knyga. Virš 200 receptų grynai lietuviškų valgių gaminti anglų kalba. Ponia Daužvardienė, kuri dažnai pasakodavo apie lietuviškus valgius per Chicago radijo ir televizijos stotias, surinko pačius idomiausius lietuviškus valgių receptus ir DRAUGAS juos išleido labai parankioje formoje. Pirmą kartą tokia knyga pasirodo knygų rinkoje.

Gera dovana kiltautėms ar angliškai skaitantiems lietuviams.

Kaina — \$2.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite "DRAUGAS", 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO 8, ILL.

A. + A. ONA ZALATORIENE MASIOKAITĖ

Gyveno 12200 S. Parnell Ave. Mirė rugp. 24 d., 1956, 2 val. popiet, sulaukus 68 m. amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Pašėvės apskr., Ramygalos val. Amerikoje išgyveno 55 m. Pasiliko dideliame nuolūdimė 2 sūnus: B. Frank Zalatoris, marti Ann; Walter Zalatoris; duklė Ann Waljosh, žentas Edward, 3 anūkal: Sandra, Kathleen ir Thomas. Sesuo Lucija Norwich, švogeris Ciprijonas ir jų sūnus: Juozapas ir Antanas, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklause šv. Kazimiero Vieniūno Rėmėjų Draugijai, L. R.K.S. Kp. 55, Royal Neighbors of America, ir West Pullman Social Club.

Kūnas pašarvotas Opyt koplyčioje, 1 E. 119th St. & State St. Laidotuvis įvyks pirmadienį, rugp. 27 d., iš koplyčios bus atlydėta į šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: sūnus, duklė, marti, žentas ir anūkal. Laidotuvių direktorius Thomas Opyt. Tel. PULMAN 5-3711.

A. A. AURELIA BORIS LABANAUSKAITE

Gyveno 11141 St. Louis Ave. Mirė rugp. 24 d., 1956, 6:25 val. ryto sulaukus senatvės. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšiu apskr., Luokės p., Dubinų vienkiemio. Amerikoje išgyveno 52 m.

Pasiliko dideliame nuolūdimė 3 dukters: Bernice VanBeveren, žent. Davin; Stella Unger, žentas Edward; ir Aurelia Norwick, žentas Albert; 4 anūkal: Rose Marie Mahoney, Robert Unger, Bernadine Golembek ir Gerald Hill. Sesuo Bernice Michalowski su šeima, švogerka Valerie Labanauski su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklause šv. Kazimiero Vieniūno Rėm. 2-jo Skyr. D-jai. Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 6312 E. Western av. Laidotuvis įvyks antradienį, rugp. 28 d., iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į St. Christina's parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Dukters, žental ir anūkal. Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. GROVEHILL 6-2845.

P. ADEKA PETRAS CHURAS

Mūsų mylimas vyras ir tėvas mirė 1956 m. liepos mėn. 24 d. ir palaidotas liep. mėn. 28 d. šv. Kazimiero kapin., Chicago. Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinįjį patarnavimą ir palydėjo į jo polio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame didž. gerb. kunigams: kun. F. Keipšui, ir kitiems kunigams, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą. Ypač kun. F. Keipšui, kuris palydėjo velionį į kapines. Nuoširdžiai dėkui visiems, kurie užrašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisistatė velionio gėlių.

Dėkojame Chicago Lietuvių Draugijos nariams — grabnešiams ir visiems, kurie pareiškė mums toje liūdesio valandose užuojautą. Dėkojame laidotuvių direktoriui Jurgui F. Rudminui, kurs maloniui patarnavimu atėmė mums rūpesčius tose liūdesio ir skausmo valandose. Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybių padėkoti. Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Žmona Mikalina, sūnus: Bruno ir Edward, marties ir anūkal.

A. A. ONA STANKUS VIKŠAITĖ

Gyv. 1318 S. 50th Ct., Cicero.

Mirė rugp. 23 d., 1956, 5:30 val. vak., sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje, kilo iš Žemaičių. Kalvarijos parap. Sėdos valst.

Amerikoje išgyveno 45 m.

Pasiliko dideliame nuolūdimė 2 dukters: Vienuošė Sesuo M. Silvana, Kazimierietė, ir Marcelė Tanney, žentas Joseph, sūnus Walter, marti Marie, 5 anūkal: Joseph, Eileen, Dominic, Walter ir Robert, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklause šv. Rožančiaus ir Maldos Apaštalystės Draugijoms.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvis įvyks pirmadienį, rugp. 27 d., iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde: Dukters, sūnus, žentas, marti ir anūkal. Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. TOWNHALL 3-2109.

MOKYTOJAI A. + A.

BRONEI PLACENYTEI-MISIONIENEI

Lietuvoje mirus, jos seseriai Aldonai Kvederienai su šeima reiškiamo gilią užuojautą ir drauge liūdimė.

VYTAUTAS IR PRUDENCIJA BICKAI

Idomiasias romanas!

Gyva intriga ir šurpūs įvykiai, išsamiai pavaizduotas bolševikinis gyvenimas Lietuvoje, adit V. K. Jonyno 16 originalių iliustracijų.

Abi daly vienoje knygoje 448 ps. — tik \$4.00

Užsakymus siųsti: "DRAUGAS", 2334 So. Oakley Avenue Chicago 8, Illinois

J. GLIAUDA

ORA PRO NOBIS

PREMIJUOTAS ROMANAS

× **Dr. Albina ir dr. Vladas** Prunskiai susilaukė sūnelio. Naujagimis — Jonas Vytautas — yra devynių su viršum svarų, sveikas ir stiprus. Motina jaučiasi gerai ir už poros dienų žada grįžti į namus iš Sv. Antano ligoninės. Naujagimis, šalia dviejų dukrelių, bus trečias kūdikis šeimoje.

× **Studentai at-kai** rytoj važiuoja savo metinėm stovyklon. Ji pradės pirmadienį iš ryto. Stovyklos adresas: Camp St. Vincent De Paul, Middle River, Annapolis, Md. Visi studentai at-kai yra kviečiami dalyvauti. Taip pat laukiami ir mielieji svečiai. Platesnės informacijos apie stovyklą buvo paskelbtos praeitos savaitės at-kų skyriuje.

× **At-kų skyriuje** pereiną savaitę straipsnyje "Studentų stovyklos informacijos" įsivėlė viena klaida. Kol. Onutės Erin-gytės telefono numeris yra ne ED 6-5488, bet ED 6-5488W.

× **Ursulė Jucius**, kuri gyvena ilgą laiką Cicero, Ill., šiuo metu gyvenanti New Jersey valstybėje, Middlesex County parodoje laimėjo pirmąją premiją už audinį ir antrąją premiją už adymą.

× **Rugsėjo 3 d.** yra pažymėtina diena, nes tada įvyksta Draugo metinis išvažiavimas Oaks parke, prie 119 st. ir Archer ave.

× **Moksleivių stovyklos užbaigimas.** Dvi savaites vykusio moksleivių ateitininkų stovykla Crown Point, Ind., pas Tėvus Saleziečius baigėsi rugsėjo mėn. 23 d. Oficialus stovyklos užbaigimas įvyko 7 val. vakare. Čia buvo įteikiamos dovanos pasijūmėjusiems stovyklautojams ir paskutinį kartą visa stovykla susirinko bendram posėdžiui.

× **Autobusais į Septynių So-pulių vienuolyną, pas tėvus saleziečius ir į Notre Dame uni-versitetą** rugsėjo 15 d. 8 val. 15 min. ryto išvyksta pilgrimi-nė grupė. Susidarys daugiau kaip 200 mylių kelio. Įsiregistruoti galima pas kun. dr. J. Prunskį (Drauge) arba pas M. Tamanauskienę, 3212 S. Litua-nica ave., tel. Yards 7-2056.

× **Petrą Blagnį** prašo atsi-
lepti jo dėdė Alfonsas Parei-gis, gyv. 1445 S. Cicero ave., Cicero, Ill. Yra svarbių žinių iš Lietuvos.

× **J. Pajaujįs**, žymus Euro-pos Lietuvos Fronto veikėjas, su ponia, Amerikos Lietuvių Fronto Bičiulių kviečiamas, šio-mis dienomis atvyko į JAV ke-lių mėnesių viešnagėi. Pastoviai J. Pajaujįs yra įsikūręs Švedijoj. Jis atvyko dalyvauti Ame-rikos ir Kanados Lietuvių Fron-to suvažiavime rugsėjo 1-2 die-nomis Windsore. J. Pajaujįs kiekvienais metais aplanko Prancūziją ir Vakarų Vokietiją. Suvažiavime svečias pada-rys išsamų pranešimą apie Euro-poj lykusių lietuvių padėtį ir Europoj vyraujančias politines nuotakas.

Chicago Lietuvos Fronto Bi-čiuliai mieląjį svečią iš Stock-holmo kviečia padaryti pranešimą Chicagoje, kai rudens me-tu įvyks Lietuvių Fronto Chi-cagoje ruošiamas 15 metų di-džiojo sukilimo prieš sovietinį okupantą sukahties ir rezisten-cinės veiklos minėjimas.

Remkite dien. Draugą!

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Baltimorės studentai** ateitininkai rugsėjo 1 d. rengia li-teratūros vakarą. Po literatūri-nės ir meninės programos pa-silinksminimas. Vakaras vyks Cadoa salėje, Franklin ir Ca-thedral gatvių kampe.

— **Solistas Vaclovas Verikai-tis** dalyvaus IV Lietuvių Dieno-jė — Kanados ir Amerikos Lie-tuvių Susitarinio šventėje Windsore, kur atliks dalį pro-gramos. Šventė įvyksta rugsėjo 1-3 dienomis.

— **Kino artistė Rūta Kilmo-nytė ir teisėjas J. Peters-Pet-raitis** vadovaus trečiosios Kali-fornijos Lietuvių Dienos pro-gramai rugsėjo mėn. 9 d. Los Angeles Breakfast Club patal-pose. Šventėje dalyvaus daug įžymių amerikiečių. Pagrindinę kalbą pasakys kongreso narys Glen Lipscomb.

— **Lietuvos Atsiminimų** ra-dijas, kuriam vadovauja Jokū-bas Stukas, rugsėjo 8 d. iškil-mingai pradeda 16-sius transi-liavimo metus. Ta proga radio klausytojai iš WEVD stoties 1330 kil., ir 97.9 meg. 4:30 iki 5:30 val. po pietų išgirs specia-lią programą. Vaizdelį iš Lietu-vos partizanų gyvenimo "Dėl tavęs, tėvyne" išpildys New Yorko skautai vyčiai Juozas Lapurka, Arnas Bobelis, Jonas Ulenas, Edvardas Liogys ir

× **Helen Lukas Pahnke** Inter-national Electric Cooking konkurse rugpjūčio 14 d. laimė-jo virimo konkursą. Rugpjūčio 16 d. per Will Rogers televiziją iš Conrad Hilton viešbučio buvo transliuojamas tautinių valgių virimas ir ta proga lai-mėtoja turėjo progos papasa-koti apie Lietuvą. Teisėjais bu-vo A. Rudis, P. Soliner ir Mr. Kazanauskas.

× **Lietuvos Vyčių** seimo pro-ga iškilmingos pamaldos įvyks sekmadienį 10 val. Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje. Mišias lai-kys ir pamokslą sakys vysk. V. Brizgys.

× **Dan Kuraitis** su svečiais iš Brazilijos, Meliūnais daly-vaus Lietuvos Vyčių bankete, kuris įvyks rugsėjo 26 d. sek-madienį, Sherman viešbutyje. Visi sėdės prie inž. A. Rudžio stalo.

× **Sušelpime tauraus Lietu-vio šeimą.** Rugpjūčio mėn. 16 d. po sunkios širdies operacijos mirė žymus kultūrininkas, vi-suomenininkas agr. B. Špokas (Špokevičius), palikdamas di-deliame nuliūdime žmoną, duk-rą ir sūnų.

Dėl širdies sutrikimų jokių draudimų negalėjo gauti, o be to beveik ištisus metus buvo nedarbingas. Augsti ligoninės, operacijos bei laidotuvių mo-kesčiai a. a. B. Špoko šeimą pa-statė į visiškai beviltišką finan-sinę padėtį.

Velionis, būdamas Vokietijoje Unter Berg stovyklos ko-mandantu, savo patyrimu ir šviesiu protu daug yra padėjęs ne tik pavieniams stovyklos gyventojams, bet ir visom or-ganizacijom. A. a. B. Špoko še-imai sušelpiti susidaręs komite-tas iš: A. Underienės, A. Line-vičiaus ir J. Arštikių nuošird-žiai kviečia visus buvusius Unter Berg, Lituanica ir Whenen stovyklų gyventojus savo atliekamam centui prisidėti prie sumažinimo finansinių rū-pesčių velionies šeimos.

Aukas iki š. m. spalio mėn. 1 d. prašome siųsti: A. Unde-rienė, 6516 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. Tel. PR 8-0441; J. Arštikių, 1523 So. 48th Ct., Cicero 50, Ill. Tel. TO 3-3146.

Po spalio mėn. 1 d. komitetas aukotojų sąrašą ir suaukotą sumą perduos B. Špoko šeimai.

150,000 DOL. NUOSTOLIŲ

Chicago stokjardų rajone degė skerdyklų sandėliai. Nuostolių padaryta už 150,000 dol. Gaisrą gesinant buvo sužeista 6 ugniagei-siai.

Romas Kežys. Dainoms talki-
ninkauja New Yorko skautų
vyčių oktetas. Vaizdelį parašė
ir režisavo R. Kežys. Rugsėjo
9 d., sekmadienį, įvyksta metinis
didžiulis Lietuvos Atsiminimų
radio rengiamas piknikas erd-
viam Royal Gardens Parke,
990 East Hazelwood Avenue,
Rahway, N. J., kuris yra tik
trys mylios toliau už Linden
lietuvių parko ir prie to paties
Nr. 1 Highway, į priešingą pu-
sę. Pradžią 1 val. p. p., šokiui
nuo 4-tos val. po pietų. Bus
renkama karališkoji šeima ir
kitokių įvairumų. Šis tradicinis
liet. radio parengimas kasmet
pasijūmi ne tik publikos įvai-
rumui ir gausumui, bet taip pat
lietuviška nuotaka.

— **Rūtos radio** dainos an-samblis New Jersey naujam se-zonui išsitrino naują valdybą,
kurioi įeina šie asmenys: pirm.
Kazys Dauksis, vicepirm. Aloy-zas Rudzitis, sekr. Eleanor Je-nušienė, izd. Rita Miskevičiūtė.
Administratorius — Liudvikas
Stukas, dirigentu lieka — muz.
Algirdas Kačanauskas.

BRAZILIJOJ

— **Jaunimo šventė Vila Zeli-noje** įvyko rugpjūčio 5 d. Ši kartą jai suplaukė nemaža jau-nimo ir iš kitų vietovių, kuris atvyko organizuoti. Tai jauni-mo būreliai iš Parque das Na-coes, Moimho Velho, Vila Anas-tazijos ir Bom Retiro. Daugu-mas jaunimo buvo su tautiš-
kais drabužiais.

Šventės prasidėjo šventomis mišiomis, kurių metu jaunimas priėjo prie Dievo Stalo. Ateiti-ninkai dalyvavo su savo vėlia-va. Po mišių buvo bendra aga-pė, kurią suruošė tėvai. Pusry-čių metu kalbėjo prof. A. Sto-nis ir mok. St. Kubiliūnas, o mergaitės, pritarinėj akordeo-nui, pašoko Kepurinę.

Po pietų seselių pranciškiečių salėje trylikos moksleivių da-vė ateitininkiską pasižadėjimą. Ateitininko ženklį prisegė agr. Magdalena Vinkšnaitienė ir prof. Antanas Stonis. Visa salė sugiedojė ateitininkų him-ną. Po akademijos, kurią pra-vedė studentas Vygaudas Na-vickas, buvo scenoje parodytas K. Binkio "Atžalynas". Gabaus režisoriaus Edvardo Vasiliaus-ko dėka, veiklas buvo suvai-dintas gerai. Tėvai džiaugėsi, kad jų vaikai naudingai pralei-dą atostogas, besimokydami ro-les ir tuo pačiu geriau pramo-ko lietuvių kalbos. Dekoracijų eskizus paruošė Ed. Vasiliaus-
kas, o nupiešė dail. Antano Na-vicko sūnus Vygaudas Navic-
kas.

Po vaidinimo dar pasirodė trys tautinių šokių grupės, va-dovaujamos J. Valeikienės, J. Guigos ir J. Bortkevičienės.

— **Lietuviška mokykla Rio de Janeiro.** Katalikų Bendruo-menės ir Dainavos Sąjungos pir-mininkas kan. Zenonas Ignata-vičius prieš du mėnesius įsteigė

lietuvišką mokyklą Rio de Ja-neire. Mokykla veikia šeštadie-nių vakarais, todėl vaikus pa-ly di jų tėvai ir šiaip tautiečiai. Be pamokų, pajavairinimui, ro-domi filmai ir laikomos paskai-tos. Pradžioje buvo 15 mokinių, o dabar jau tas skaičius padi-dėjo ligi 50. Dėstoma po 15 min. tikyba, lietuvių kalba, Lie-tuvos istorija, Liet. geografija ir anglų kalba. Be kanaaninko Nr. 1 Highway, į priešingą pu-sę. Pradžią 1 val. p. p., šokiui nuo 4-tos val. po pietų. Bus renkama karališkoji šeima ir kitokių įvairumų. Šis tradicinis liet. radio parengimas kasmet pasijūmi ne tik publikos įvai-rumui ir gausumui, bet taip pat lietuviška nuotaka.

— **Rūtos radio** dainos an-samblis New Jersey naujam se-zonui išsitrino naują valdybą,
kurioi įeina šie asmenys: pirm.
Kazys Dauksis, vicepirm. Aloy-zas Rudzitis, sekr. Eleanor Je-nušienė, izd. Rita Miskevičiūtė.
Administratorius — Liudvikas
Stukas, dirigentu lieka — muz.
Algirdas Kačanauskas.

Okupuotoje Lietuvoje

— **Audra Telšiuose.** Iš Žemai-tijos centro → Telšių — gaut-sai laiškas praneša, kad tas miestas nenukentėjo tiek nei pirmo, nei antro pasaulinio ka-ro metais, kiek jį apnaikino ne-seniai praužusi audra, birželio mėnesyje nusiaubusi Telšius ir apylinkę. Didelis skaičius namų, liko be stogų, išversti medžiai. Po audros buvo beveik sunku praeiti gatvėmis — buvo pilna skardų, plytų, priverstų me-džių ir visokių kitokių dalykų. Net kieme stovėjusius kibirus su vandeniu nutaškino viesulas į gatvę. Sutraukti elektros ir telefono - telegrafo laidai. To-
kios audros Lietuva dar nebu-vo pergyvenusi. Viesulo metu laikurie žmonės įsispyrę laikė langines, kad langų neišblyšk-tų. Net čerpių stogus nuardė. Šiaip jau Telšiai paskutiniu metu pra-dėjo smarkiai plėstis, mažai na-mukai pradėjo augti. Katedra atremontuota iš vidaus ir iš lauko.

Aš jus prisaikdinu viskuo, kas jums šventa: sunaikinkite mano visus nepadorius paveik-lus ir piešinius, kuriais aš pa-kenčiau kitų sieloms.

— **Aubrey Beardsley**

Autobusų tvarkraštis į "Draugo" pikniką

Visi kurie neturi automobilių vykti į **DRAUGO** metinį pik-niką rugsėjo 3 d. (Labor Day) Oaks darže, prie 119th ir Archer Ave., Lemont, Ill., gali važiuoti specialiais autobusais. Čia duoda-me autobusų išvykimo tvarkraštį, kurį prašome įsidėmėti.

Autobusas Nr. 1 išeina:

iš Dievo Apvaizdos parapijos 11:00 val. rytą ir 2:00 v. p.p.
iš Aušros Vartų parapijos 11:30 val. rytą ir 2:30 v. p.p.
iš Sv. Antano parapijos (Cicero) 12:01 val. p.p. ir 3:00 v. p.p.

Autobusas Nr. 2 išeina:

iš Sv. Kryžiaus parapijos 11:00 val. rytą ir 2:00 v. p.p.
iš Nekalto Prasidėjimo parapijos 11:30 val. rytą ir 2:00 v. p.p.

Autobusas Nr. 3 išeina:

iš Gimimo Panelės švent. par. 11:30 val. rytą ir 2:00 val. p.p.

Autobusas Nr. 4 išeina:

iš Sv. Jurgio parapijos 11:30 val. rytu ir 2:00 val. p.p.

Visi autobusai lauks keleivių prie minėtų parapijų bažnyčių.

Kelionė į abi puses kainuoja 1 dol. Biletai į vieną pusę nebus parduodami. Būkite laiku ir **DRAUGO** atstovai sutiks keleivius prie stočių.

CHICAGOS ŽINIOS

Atvyksta Izraelio ministrė

Gold Meir, vienintelė moteris, kuri laisvajame pasaulyje turi užsienio reikalų ministerės pa-reigas, lapkr. 3 d. atvyks į Chi-cagą. Prieš kiek laiko čia ji dir-bo kaip bibliotekininkė. Prieš tapdama užsienio reikalų minis-tere, ji buvo darbo ministrė. Ji kalbės Chicago žydams pra-dedant pinigų rinkimo vajų.

Pabrangs valymas drabužių

Drabužių Valytojų sąjunga praneša, kad nuo pirmadienio bus 10% pakeltos drabužių va-lymo kainos. Chicagoje valyklo-mis naudojasi apie 1,500,000 žmonių.

Kaip matyti Marsą

Northwestern universiteto as-tronomijos observatorijoje rug-sėjo 5-7 d. bus visiems gali-ma nuo 8 val. 30 min. vakaro pamatyti prie žemės priartėju-sį Marsą. Reikia tik iš anksto gauti bilietą, parašius laišką ad-resu: Mars, Northwestern uni-versity, Evanston, Ill. Idėti taipgi sau adresuotą, su pašto ženklų voką atsakymui.

Polijas aiškiai mažėja

Ketvirtadienį Chicagoje te-buvo registruota tik penki nauji susirgimai polio liga. Ši liga Chicagoje šiame sezone aiškiai pradeda mažėti. Tuo džiaugdamiesi Chicago sveika-tungumo pareigūnai tik visdėlo primena tėvams, kad vaikai, kurie jau skiepyti kartą nuo polio, būtinai turi būti įskie-pyti antrą kartą.

Viesulai Tinley Parke

Viesulai, uragano jėgos, nu-siaubė netoli Chicago esantį miestelį Tinley Park. Apardė apie 15 namų, sužeidė keletą žmonių ir apie 60 gyventojų li-ko be pastogės. Audra nusiaubė apie 3 val. 30 min. p. p. Tin-ley Parkas yra ties 175 gatve pietuose, apie 25 mylios į piet-vakarų nuo Chicago centro. Eilė namų susukta, nuplėšti stogai, priegaliai, išblyškė lan-gai. Net vienas automobilis, stovėjęs gatvėje, buvo nuneš-tas apie 150 pėdų į laukus. Vis-
kas tas įvyko labai greit, gali-ma sakyti — sekundžių laiko-tarpėje.

Stipendija į karo mokyklą

Sv. Ritos Augst. mokyklos auklėtinis Robert Aloysius Dau-gherty laimėjo pulk. R. McCormick įsteigtą ketverių metų sti-pendiją studijoms Citadel karo kolegijoje, esančioje South Caro-lina valstybėje.

Vežimukas iš Sicilijos

Šešias savaites atostogavęs Sicilijoje (Italijos sala), grįž-damas į Chicago Robert C. Da-vis atsivežė 6 pėdų ilgio, 3 pė-dų pločio gražiai išdrožintą vežimėlį, kuris ten vartojamas pavežti pirkinimus ar kitems reikmenims, ar net žmonėms. Toks vežimukas Sicilijos ita-lams esąs panašiai kaip auto-mobilis amerikiečiams.

Žuvo statybos darbininkas

Automobilis mirtinai suvaži-nėjo statybos darbininką Frank Destito, 28 m. amžiaus, gyve-nusį Cicero, ir sužeidė kitą — Sam Pontareel, 35 m. amžiaus. Nelaimė įvyko ties 69 gatve ir Cottage Grove. Mašiną vairavo Edward Campbell, 60 m. am-žiaus, kuris policijai prisipaži-no buvęs gėres.

15,000 policijos piknike

Šv. Judo policijos sąjunga sek-madienį ties Belmont ir Western gatvėmis, Riverview parko miškuose, rengia pikniką, kuriame, numatoma, dalyvaus apie 15,000 žmonių. Ta policininkų sąjunga turi 8,725 narius ir Momene miestely, išlaiko šv. Judo semi-nariją. Neseniai tenai pastatė sa-lę už \$200,000.

Pagerinimų už \$1,500,000,000

Chicago Planavimo komisija jau sudarė 178 projektus page-rinimams miesto įrengimuose. Viskas pareikalaus pusantro biliono dolerių. Miesto mēras Daley tiems pagerinimams pri-taria.

Tiria skerdyklų gaisrą

Skerdyklų gaisras buvo toks didelis, kad dar sekančią dieną, ketvirtadienį, apie 50 ugniagesių liejo vandenį, vis dar kovodami su begastančia ugnimi. Paaiš-kėjo, kad pastate, kuris užside-gė, buvo tą dieną dirbama su acetilino ugnimis, tačiau darbi-ninkai sakosi, kad jie dirbo apie 300 pėdų nuo tos vietos, kur kilo ugnis ir kad jie išėjo iš darbo apie 45 minutes prieš gaisro pra-džią.

Į FBI akademiją

Chicago policijos seržantas Henry O. Hartman, 46 m. am-žiaus, gavo \$250 įmoką iš poli-cijos vado O'Connor — tai ap-mokėjimui dalies išlaidų vyks-tant jam dvylikai savaitių pa-sitbulinti į Federal Bureau of Investigation akademiją.

Tirs kur kas važiuoja

Vykstantieji traukiniais į priemiesių stotis pradės gauti atvirutes su klausimais, kur jie vyksta. Per trejetą metų nori-ma surinkti tikresnius duome-

KAS KĄ IR KUR

— **Saulių ir visumėnės žiniai.** Pam tikra Chicagoje veikianti po-litinė partija savo laikraščiu pa-remti rengia gegužinę mini, kad programoje bus ir Chicago Saulių Klubo Meno būrelis pasi-rodymas.

Šiuo pareikiama, kad Chicago Saulių Klubo Meno būrelis tos ge-gužinės programoje nedalyvaus.

Saulių organizacija pati būda-ma nepartinė, kad ir pripažinda-ma bei respektuodama visas lie-tuviškas politines partijas, jokiai atskirai partijai ypatingų privile-gijų į savo vienetų patarnavimus suteikti negali.

Saulių Vadovybė

— **Šios dienos priedo** pasku-tiniame puslapyje paraše po paveikslu "Mažoji ruošia maist-ingus pusryčius", išspausdinti, kad patartina partijas, kavas; turi būti — kakovas. Taipgi ži-nutėje apie Tolstojaus dukterį išspausdinta "žmona literatū-roje"; turi būti "žinoma literatū-roje".

nis, kurie padėtų tvarkyti Chi-cagos susisiekimo linijas.

Muller — bus detektyvas

Chicago automobilistų pa-baisa policininkas Jack Muller, kuris taip skubiai visiems krau-na pabaudas, numatytas pa-augštinti — taps detektyvas su didesniu atlyginimu.

Gražesnė už lelijas yra šviesa sielų, kuriose dangus atsispindi ir gražesnis už rožes yra vaikiš-
kas veidas, kuris spindi nekaltu-mu. — **Enrika Handel-Mazetti**

ISIGYKITE DABAR!

LITHUANIA, (Paveiksluose, \$6.00
Fotografavo V. Augustinas
POPULAR LITHUANIAN
RECIPES \$2.00
Redagavo J. Daužvardienė
LITHUANIA THROUGHTS
THE AGES \$3.50
Parašė Dr. A. Špokas
THE STORY OF ART
and JUOZAS PAUTIENTIUS, \$5.00
Parašė Ig. Šneplis
LITHUANIAN SELF-
TAUGHT \$1.25
Išleido Marlborough
LITHUANIAN-ENGLISH and
ENGLISH-LITHUANIAN
DICTIONARY \$4.50
Išleido Marlborough
Šias knygas galima gauti dien-raščio DRAUGO knygų kioske —
2334 South Oakley Avenue,
Chicago 8, Illinois

DIENR. "DRAUGO" Metinis Išvažiavimas

Pirmadienį (Labor Day), rugsėjo 3d., 1956

OAKS DARŽE

Prie 119th St. ir Archer Avenue, Lemont, Illinois

Tam pačiame darže, kuriame ir pernai buvo, šiais metais rinksis tūkstančiai Amerikos lietuvių. Daržas ge-rokai patobulintas.

Lietuviai bizonieriai suveš daug dovanų, kurios bus duodamos tiems, kurie atsilankys į išvažiavimą, už atsilankymo bilietus.

Bus ir programa, kurios metu aktorai Alfis Brinka, Alg. Dikšnis ir Jonas Kelečius atliks humoristo Alb. Valenti-no parašytus linksmus vaidinimus apie pilietybės egzaminus ir apie Staliną, kuris šiuo metu yra išvietintas ir keliauja po pasaulį.

Tango muzika aidės visame darže, nes BALYS PAKŠTAS visus kvies į šokius.

Veiks bufetas su skaniais gėrimais ir valgiais.

Autobusai atveš visus, kurie neturi automobilių.

Rezervuokite Labor Day DRAUGUI ir remkite sta-tybos bei mašinų fondą.

Kviečia —

DRAUGO ADMINISTRACIJA